

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petil a 2.— Din, do 100 vrt 250 Din, večji inserati petil vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

V Italiji je zavladal splošen teror in kaos

Po izjalovljenem atentatu v Milanu — Atentat delo ekstremnih fašistov, ki bi radi odstranili kralja in proglasili Mussolinija za imperatorja — Fašisti divjajo in terorizirajo mirno prebivalstvo — Tuji beže iz Italije

— Milan, 14. aprila. Šele danes ob javljanju tukajšnji listi izčrpnjša poročila o atentatu na italijanskega kralja. Poročila, ki izvirajo iz uradnih podatkov, soglašajo v tem, da je policija v polni meri izvršila svojo dolžnost, in da varnostne odredbe niso bile pomanjkljive. Vojaštvo in milica je vso noč v gostih patrolah nadzorovala ulice in tudi v času otvoritve velesojem so bile vse ulice, po katerih se je vozil kralj, zasedene po vojaštvu.

Podrobnosti o atentatu.

Atentat je bil izvršen na trgu Giulio Cesare 100 m pred vhodom na velesojem pred hišo št. 18. Preiskava je ugotovila, da je obstajal peklenjski stroj iz močnega lesenega zaboja, ki je bil napolnjen z dinamitom. V bližini so našli kosček nikla, iz česar sklepajo, da je bil peklenjski stroj zvezan z uro, ki je regulirala čas eksplozije. Eksplozija je imela strahovit učinek. Kandelaber, v katerem je bil skrit peklenjski stroj, je popolnoma raztrosil, trobar pa je razkopen 40 m naokrog. Na vseh hišah trga Giulio Cesare so popokale šipe. Po mnenju strokovnjakov je izdelal peklenjski stroj strokovnjak in dober poznavalec eksplozivnih snovi. Učinek eksplozije je bil tem huji, ker je bil peklenjski stroj skrit v železnem podstavku kandelabra.

Pogreb nedolžnih žrtev.

Vse mesto je tudi danes pod vtisom atentata. Število človeških žrtev znaša 16, v bolnici se pa bori še deset ranjenec s smrtjo. Žrtve atentata so položene na skupni mrtvaški oder v milanski katedrali. Oder je pokrit z vencem, med katerimi je najlepši venec italijanskega kralja in ministrskega predsednika Mussolinija. Gledališča in kinematografi so v znak žalosti zaprti. Vse zabave in prireditve so prepovedane. Pogreb žrtev atentata se bo vršil jutri, 15. t. m., na zelo svečan način. Pogrebne stroške bo krila mestna občina milanska.

Obsedno stanje v Milanu.

Preiskava se nadaljuje z vso strogostjo in z vso naglico. Fašistični veliki svet je imel sredi pod predsedstvom Mussolinija dolgotrajna posvetovanja. Kakor se doznava, je bilo na tem posvetovanju sklenjeno, da se izredno vojno sodišče premesti iz Rima v Milan.

Tretji atentat.

Ker se je bilo bati še nadaljnih napadov je bilo danes proglašeno v Milanu obsedno stanje. Po 9. uri zvečer ne sme nikdo več na ulico, podnevi pa močne vojaške patrulje ustavljajo vse pasante in jih legitimirajo. Povod za ta izredno oster ukrep je dala sročna eksplozija v vojašnici fašistične milice. Proti večeru se je razlegla iz vojašnice močna detonacija, ki je izzvala med prebivalstvom novo paniko. Oblasti nočejo dati o tem nikakih pojasnil. Izvelelo se je le toliko, da sta bila dva mileniška ubita, več pa težko ranjenih. Danes zjutraj je bil izdan kratek komunikat, v katerem se samo naglašja, da se je nekemu vojaku sprožila puška in je krogla ubila njegovega tovariša.

Preiskovalna komisija nadaljuje delo.

Včeraj je dospela semkaj iz Rima posebna preiskovalna komisija, ki ji načeluje predsednik tribunala za zaščito države general Balzano. V komisiji je več oficirjev, vrhovni državni pravdnik iz Rima in več preiskovalnih sodnikov. Komisija je dobila od Mussolinija nalogo, da vrši preiskavo z vso strogostjo in rigoroznostjo. Posebno pažnjo posvečajo komunistom in zaprtim anarhistom. Zasliševanja se nadaljujejo in pridržje vse količinki sumljive osebe v zaporu. Policija je prepričana, da je atentat delo komunistov ali anarhistov. Vojaštvo je preiskalo vso okolico mesta in zaslišalo vse prebivalstvo, da bi zvedelo, kdo se je mudi v usodnem trenutku izven svojega doma.

Atentator prijet?

Posebno pažnjo posvečajo oblasti potnikom, ki potujejo proti meji. Povsod preiščejo vse potnike in jih z vso strogostjo legitimirajo. Pri Comu je bil med drugim včeraj dopoldne ustavljen neki Romulus Tranquilli, pri katerem so našli komunistično legitimacijo. Potoval je z napačnimi listinami, glasečimi se na ime Clunabe. Pri prvem zaslišanju je izjavil, da si je nabavil listine na napačno ime, ker se je bal, da bi imel sitnosti z oblastmi, ker je znan komunistični agitator. Ko so ga namestili v kolodvoru prepeljati na stražnico, se mu je posrečilo pobegniti. Po dolgotrajnem in napornem zasledovanju so ga končno ujeli in odvedli na stražnico, kjer je bila izvršena telesna preiskava. Pri njem so našli poleg večje svote denarja tudi načrt trga Giulio Cesare z označbo hiše št. 18 in kandelabra, v katerem je eksploziviral peklenjski stroj. Tranquilli je sprva tajil, da bi bil kakorkoli udeležen pri milanskem atentatu, pozneje pa je priznal, da je eden glavnih iniciatorjev. Podrobnosti preiskave drže oblasti še v tajnosti, vendar pa naglašajo, da bodo tudi ostali udeleženci in krivci kmalu pod ključem. Kontrola na meji je bila po tem odkritju še bolj poostrena.

Fašisti dolže emigrante.

Fašistični tisk ljuto napada italijanske emigrante in jim očita da so omi duševni očetje zločinu v Milanu. Najbolj ogorčeno pa zavračajo fašisti domneve, da bi bil atentat na kralja delo fašistov.

Emigranti napovedujejo nova presenečenja.

— Pariz, 14. aprila. Protifašistično glasilo »La Liberté« piše povodom atentata v Milanu med drugim sledeče:

V vsaki državi, kjer ni svobodne besede, prepričanja in tiska in kjer se narodna volja ne more uveljaviti zakonitim in ustavnim potom, se manifestira mržnja s terorjem in atentati. Brutalno nasilje fašizma in zaslužnjevanje italijanskega naroda bo rodilo še druga presenečenja. Preko meje, zastražene z gozdovi bajonetov, kličemo svojim zatiranim tovarišim: Ni reda brez pravičnosti, ni avtoritete brez zakonitosti in ni ničesar svetjega in silnejšega od prave svobode.

To sporočilo je izzvalo v fašističnih krogih največje ogorčenje in fašisti javno napovedujejo najostrejšo borbo vsem svojim nasprotnikom.

Kaos v Italiji.

— Rakek, 14. aprila. Radi neprestanih preiskav prihajajo vlaki iz Italije zelo neredno. Z včerajšnjimi vlaki je prispelo mnogo tujcev, ki beže iz Italije. Potniki pripovedujejo, da vlada v vsej Italiji nepopisno razburjenje, ki je podobno splošnemu kaosu. Fašisti vrše nad prebivalstvom strahovit teror. Aretacije se izvršujejo kar v masah in vsi zaporji v državi so tako prenapolnjeni, da zapirajo aretirance v južnišnice in druga javna poslopja. V Julijski Benečiji mrgoli špijonov, ki denuncirajo vsakogar, ki ni popolnoma zanesljiv fašist.

Atentat delo ekstremnih fašistov.

Zanimive so verzije, ki so razširjene med italijanskim prebivalstvom in ki jim pripisuje prebivalstvo kljub najstrožjim demantjem vso verjetnost. Po teh verzijah je milanski atentat delo ekstremnih fašistov, ki so hoteli na ta način rešiti vprašanje dinastije. Znano je, da vladajo med fašizmom in dinastijo velika nasprotstva. Z odstranitvijo kralja in prestolonaslednika bi hoteli ekstremni fašisti pripraviti teren za proglasitev Mussolinija za imperatorja obnovljenega rimskega carstva. V podkrepitve verjetnosti te verzije se zlasti naglašja dejstvo, da je Mussolini v zadnjem trenutku pred atentatom odpotoval iz Milana z avtomobilom v Rim,

dasiravno je bilo prvotno določeno, da prisostvuje otvoritvi velesojem in da odpotuje šele popoldne s prihodnjim vlakom v Rim. Do zadnjega trenutka nihče ni vedel, da misli Mussolini odpotovati.

Zelo se komentira tudi dejstvo, da je bila policija vnaprej obveščena, da se pripravlja atentat, da pa Mussolini o tem ni obvestil kralja in prestolonaslednika, niti junega spremstva. Na drugi strani pa se zatrjuje, da je bil atentat fašizmu potreben, da dobi nov povod za nastop proti svojim nasprotnikom. Obupne gospodarske razmere, naraščajoče nezadovoljstvo in fijasno fašistične notranje politike so povzročale fašizmu vedno večje preglavice, ki so jih nasprotniki fašizma spretno izkoriščali za svojo akcijo.

Vojvoda Stepanović pripravljen prevzeti predsedstvo vlade

— Beograd, 14. aprila. Ministrski predsednik Vukičević je danes odpotoval v Split, kjer ostane preko velikonočnih praznikov. Danes so izšle velikonočne številke beograjskih listov. Posebnost pozornosti vzbujajo članki v »Vremenu«, v katerih se najostreje napada vlada. Mnogo komentarjev je vzbudila izjava vojvode Stepana Stepanovića, ki odgovarja na vprašanje, ali bi sprejel ministrsko predsedstvo v koncentracijski ali široki koalicijski vladi. Vojvoda Stepan Stepanović izjavlja, da bi pristal na to samo pod pogojem, da bi kralj izrekel tako željo. Radi svoje starosti se ne bi rad vmešaval v politično življenje, vendar pa prevzame tudi to težko in odgovorno nalogo, ako zahtevajo to interesi naroda in domovine.

Zelo zanimiva je tudi razprava »Vremena« o notranjopolitičnem položaju, ki poteka bržkone izpod peresa g. Ninčiča. Pisek naglašja, da gre vlada na velikonočne počitnice popolnoma oslabiljena. Proti sebi ima celo radikalno stranko, ki je stvarno že v opoziciji in vzdržuje zelo slabe zveze samo še preko svojih ministrov.

PROTI DAVKU NA POSLOVNI PROMET

— Beograd, 14. aprila. Na pravoslavni velikonočni ponedeljek bodo trgovske korporacije v vsej Srbiji imele protestne shode proti nameri vlade, da zastavi davek na poslovni promet za inozemsko posojilo. Srbski trgovci se bodo priključili stalšču prečasnih trgovcev in zahtevali ukinitve tega davka.

Slava tega sveta je minljiva

O globoki resnici tega izreka se je imel priliko prepričati ob zadnjih poljskih volitvah bivši predsednik republike Stanislaw Wojciechowski. Še maja meseca l. 1926. je bil suvereni predstavnik poljske republike, po nastopu maršala Pilsudskega pa se je moral ločiti svojega prejšnjega poklica — slabo plačanega proforsorskega mesta na trgovski šoli.

One nedelje v marcu, ko so poljski državljani pristopali k volilnim žaram, da store svojo državljansko dolžnost, se je v nekom varšavskem volilnem lokalu pojavil slaboten starček in potrpežljivo čakal, da pride nanj vrsta. Med predsednikom volilne komisije in starčkom se je vršil sledeči razgovor: »Vaše ime in priimek?« — »Stanislaw Wojciechowski.« — »Poklic?« — »Srednješolski profesor.« Vsi so mahoma spoznali, da stoji pred njimi bivši predsednik republike, toda neusmiljeni predsednik je iz strankarske mržnje zahteval od profesorja izkaznico, da si je v komisiji sedež prijatelj in minister v kabinetu bivšega predsednika republike prosil, da naj Wojciechowskemu priznane za nepotrebni šikanami. Predsednik komisije pa je bil neizprosno in bivši suveren je moral iti domov po izkaznico, se zopet nastavit v potrpežljivo čakati, da pride na vrsto, in še enkrat okusiti ponižujočo proceduro. To ravnanje vsekakor kaže veliko strankarsko podivjanost in forme, ki bi jih volilni boj nikoli ne smel zavzeti.

Nemška letalca pristala na pustem otoku

Nemško letalo »Bremen« je moralo sredi pristati na samotnem otoku ker je letalcema zmanjkalo bencina. — Letalo je močno poškodovano.

— Newyork, 14. aprila. Danes se uradno potrjuje vest, da je nemško letalo »Bremen« na letu iz Irske v Ameriko pristalo sredi ob 6. srednjeevrop. časa na malem samotnem otoku Greenly Islandu na zapadni obali Nove Fundlandske. Gre za prisilni pristane, ker je letalcema zmanjkalo bencina, radi splošne utrujenosti pa sta tudi tako omagala, da sta izgubila orijentacijo. Pri pristanku se je letalo precej poškodovalo in odlomil tudi propeler tako, da poleta nista mogla nadaljevati.

Otok Greenly Island je zelo osamljen in neobituen. Radi skalovitosti se pristane ni izvršil na otoku samem, marveč na ledu ob obali. Ves otok je namreč pokrit z ledom in snegom. Letalca sta upala, da se bosta mogla z ledu zopet dvigniti v zrak. Prvo vest o pristanku je sprejel neki radio-

amater, ki jo je telefonično sporočil v Newyork.

Vest o srečnem pristanku na ameriški obali je izzvala v Newyorku veliko radost. Kanadska vlada je takoj odredila, da odpotuje parnik Mont Caln letalcema na pomoč. Zastopnik severonemškega Lloydja pa je odpotiral na Greenly Junkerjevo letalo, da reši letalca in jima omogoči nadaljevanje poleta v Newyork, kjer pripravljajo letalcema svečan sprejem.

— Berlin, 14. aprila. Vest o rešitvi obeh letalcev, ki so jih po sročnih vesteh smatrali že za izgubljena, je izzvala v nemški prestolici nepopisno radost. Vsi listi so izdali posebne izdaje, na državnih poslopih pa so izobesili zastave. Predsednik Hindenburg je poslal letalcema brzojavne čestitke.

Katastrofalen potres v daljavi

Danes dopoldne je zabeležil potresomer v Ljubljani katastrofalen potres v razdalji 1250 km. — Potres zabeležen tudi v Beogradu.

Vse kaže da bo letošnje leto v pravem pomenu besede leto potresov, kajti že prve tri mesece je nastalo v raznih krajih več katastrofalnih potresov in nešteto manjših potresnih sunkov. Komaj se je dobro umirila zemlja v okolici Smirne, kjer so čutili zaporedoma več močnih potresnih sunkov, ki so povzročili nepopisno paniko in znatno škodo, že je nastal nekje zopet močan potres, ki je bil zabeležen danes dopoldne.

Potresomer meteorološkega zavoda v Ljubljani je zabeležil danes ob 10. uri 2 minuti 9 sekund katastrofalen potres. Najmočnejši val je bil tako silen, da registrirajoč papir ni zadostoval za najmočnejšo amplitudo gibanja zemlje. Epicenter potresa je oddaljen od Ljubljane kakih 1250 km. Potres je mo-

ral povzročiti veliko paniko in ogromno škodo seveda če je nastal v obljudenem kraju. Najrj je nastal potres v Mali Aziji, odnosno v Egejskem morju. Ni tudi izključeno, da se je ponovil potres v Smirni, kjer je zemlja zadnje čase zelo nemirna. Ob 11.20 je zabeležil potresomer meteorološkega zavoda v Ljubljani še manjši potresni sunk.

★

— Beograd, 14. aprila. Danes dopoldne ob 10. uri je zabeležil tukajšnji seizmografski zavod katastrofalen potres. Potresni sunki so bili tako močni, da jih je bilo čutiti tudi na prostem. Potres je trajal delj časa in je proti 11. uri ponehal. Splošno se sodi, da leži epicenter v Mali Aziji, po vsej verjetnosti v Smirni, kjer so se v zadnjem času ponavljali katastrofalni potresi.

ZALESKI V RIMU

— Rim, 14. aprila. »Agenzia Stefani« objavlja sledeči komunikat: Ministrski predsednik Mussolini je danes sprejel poljskega zunanjega ministra Zaleskija in imel z njim nad 2 uri trajajoč razgovor. Oba državnika sta razpravljala o skupnih vprašanjih splošne politike in je bilo doseženo popolno soglasje. Razgovor potrjuje prisrčnost odnosov med Italijo in Poljsko in skupno voljo za še večjo utrditev medsebojnega prijateljstva. Razgovori se bodo v ponedeljek nadaljevali.

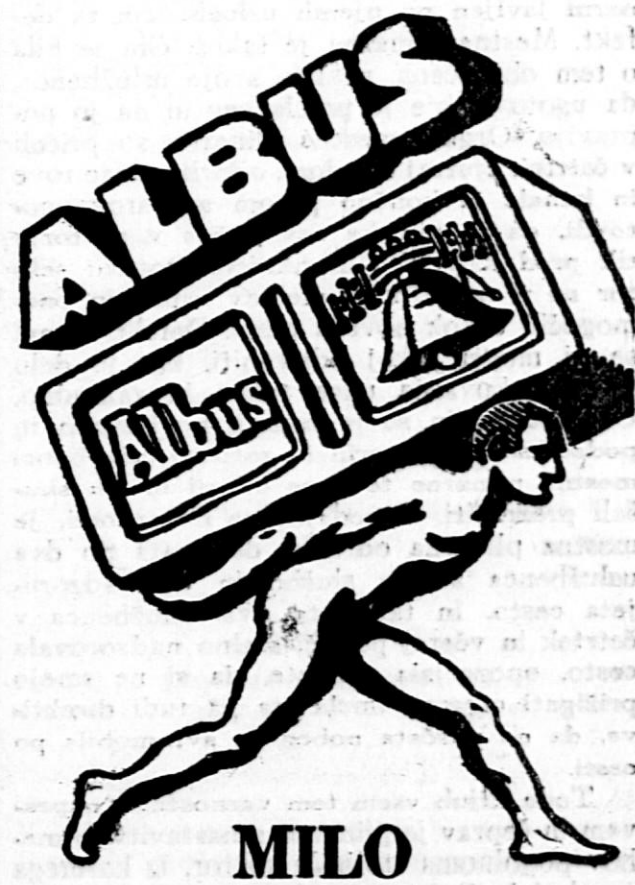
ZIMA NA POLJSKEM

— Varšava, 14. aprila. V vsej Poljski je nastopilo včeraj nenavadno mrzlo vreme. Od polnoči naprej sneži, temperatura pa je padla pod ničlo.

Ameriško izseljevanje

V Fordovem mestu Detroit sta se jela premožnemu hotelirju Jamesu E. Hallu dva možaka ter se mu predstavila in izkazala kot detektiv. Dejala sta mu, da je njegov prijatelj Harry F. Wilkins aretiran in da prosi Halla, naj položi zanj kavicjo. Hall se je brž odpravil z detektivoma na policijo, da reši prijatelja. Skupno so se s avtom odpeljali vsi trije. Čez kakšno uro pa je v Hallovem stanovanju nekdo pozvonil in oddal pismo, v katerem so soprog Hallovi v grozečem tonu javili, da je njen mož odpeljan in da je treba zanj 10.000 dolarjev odkupnine, sicer mu grozi smrt. Soproga je takoj alarmirala policijo, ki z vsemi svojimi agenti že dva dni brezuspešno išče izsiljevalce. Na podoben način je izginil teden dni prej v Detroitu dobro znani delavski voditelj Harvey E. Watson, za katerega so roparji zahtevali 25.000 dolarjev odkupnine. Tudi Watsona policija še ni našla.

VŠAKA RODBINA
NAJ POIZKUSI
NAŠO
KOLINSKO
CIKORIJU

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Dunaj 800, Berlin 13.5925, London 277.50, Milan 299.5, Newyork 56.80, Pariz 223.5, Praga 168.45, Curih 10.95.

ZAGREBSKE BORZE.
Zagrebska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Dunaj 800, Berlin 13.5925, London 277.50, Milan 299.5, Newyork 56.80, Pariz 223.5, Praga 168.45, Curih 10.95.

INOZEMSKA BORZE.
— Curih, Beograd 9.13, Dunaj 78.05, Berlin 124.15, Praga 15.39, Milan 27.39, Pariz 20.43, London 25.395, Newyork 518.80 518.80.

Ali ste se že naročili na „PONEDELJEK“?

Značilna obsodba hegemonističnega režima

Bivši član Vukičevićeve vlade obsodil sedanji režim. — Vukičevićeva vlada more spraviti vlado le v večjo krizo. — Kako je večina glasovala za proračun. — Radikalna stranka ni zmožna upravljati državo.

Kakor smo že poročali, postala nezadovoljstvo v radikalni stranki nad režimom Velje Vukičevića vedno večje. Vukičevića so sedaj pričeli zapuščati tudi njegovi najbližji intimni prijatelji. Naravnost senzacija je zbudila v politični javnosti govor, ki ga je imel bivši minister v njegovi vladi ter njegov najintimnejši prijatelj posl. Velja Popovič na konferenci delegatov sreske organizacije radikalne stranke v beličkem sredi dne 12. tm. Na tej konferenci je Velja Popovič odkarilo in ostro nastopil proti vladi Velje Vukičevića in v glavnem potrdil vse, kar je doslej očitala KDK temu režimu.

V svojem govoru je predvsem naglašal, da so se politične razmere v državi kakor tudi v radikalni stranki zelo naglo izpremenile. Ako pogledamo na delo sedanjega režima pod vodstvom Velje Vukičevića, vidimo v preteklem letu neuspehe na vseh straneh. Tega ni treba posebej dokazovati, je poudarjal Velja Popovič, ker vidi to lahko vsako sam, in ako bo sedanja vlada koalicijska ostala še nadalje na državno krmilu, bo spravila državo v še večjo brezupnost in krizo.

Pri sestavi te vlade je bila postavljena na prvo mesto naloga, da se imalo uveljaviti gotovi sukoni in odpraviti brezupnost. Toda še vedno vlada v vsej državi brezupnost in največji meri. Sodna in izvršna oblast še sedaj nista formirani, imamo deset zakonodajstev, v vsaki pokrajini posebej, kar je dokaz, da smo neurejena država. Brez sodne oblasti pa ni pravne države. In potem uprava, ki ji naložijo taka vladna! Se sedaj nimamo zakonov o centralni upravi, čeprav je že toliko let preteklo od sprejetja ustave. Tudi občinske in niso urejene, čeprav so temelj razvoja za normalno državno življenje.

In kaj je sedanja vlada napravila s socialno politiko? Strahovita gospodarska kriza tlačila državo že dolgo in koalicijska vlada bi imela skrbeti, da se vsaj nekoliko ublaži. Dosele pa ni ničesar storila v tem pogledu. Za prehrano prebistva je dala posojilo, nekako miloščino, in to na najbolj koruptivni način v času, ko se proti korupciji kriči na vseh straneh. Vlada ne bi smela iti po tej poti in narod sliniti v korupcijo. Vlada bi morala dati narodu možnost zaslužka, ako bi mu hotela pomagati, kar pa dela, je uničevanje našega naroda. Vlada ni ničesar storila, da bi naše kmetijstvo dvignila gospodarsko.

In kakšno je gospodarsko stanje v naši državi? Ali sta vzpostavljena mir in red? V Južni Srbiji so mnogi težje razmere, kakor so bile pred sedanjo vlado. V Vojvo-

dini je nacionalna okrepitev postavljena na ničlo, ker se vlada ni mogla rešiti vpliva Madžarov. Tam posamezne občine sklepajo o potrebi madžarskega službenega jezika, kar je dokaz, kako je omamljena avtoriteta naših oblasti. Ustava določa, da je edini sluh, jezik v naši državi srbsko-hrvatsko-slovenski, občine pa samovoljno proglašajo madžarščino za službeni jezik. Enak položaj je tudi v drugih oblasteh.

V Narodni skupščini ni prav nič bolje. Tam se dopolne priprajo in ko KDK zapusti dvorano, sledi anemično glasovanje. Večina je s težavo izglasovala proračun za proračunom, ne da bi vedela, za kaj glasuje. Radikalna stranka ni v stanju, da bi spravila državo in narod iz sedanjega težkega položaja predvsem zato, ker v njej sami niso razmere, kakršne bi morale biti, drugič pa zato, ker so njeni zavezniki ne-loyalni. Zato se mora reorganizirati, ker so razmere v nji gnile. Odnosaji med vlado in glavnim odborom niso dobri in istotako tudi ne odnosaji med vlado in radikalnim klubom. To je vse zaradi tega, ker so v radikalni stranki prišli na površje osebnosti s silo. To so ljudje, ki hočejo s pomočjo oblasti priti na vodilna mesta v radikalni stranki. Naravno, da so se proti temu uprli drugi in da je tako nastal razdor. Da se ta mučna zadeva uredi, je treba najti osebnost bodisi iz vrst poslancev ali izven parlamenta. Te osebi bi morala dati radikalna stranka enodušno podporo, da z njo bodisi koalicijsko ali koncentrijsko vlado prične reševati osnovne probleme življenja in napredka države ter pravičnega razvoja družbe. Na drugi strani bi morala ta osebnost jamčiti za popolno svobodo in neovirano možnost, da uredi radikalna stranka svoje notranje razmere. Ali se bo tak moč našel v poslanskih vrstah ali izven parlamenta, je postranskega pomena, toda najti se mora, če hočemo dobro državi in stranki.

Morda se bo našel kdo, je končal Velja Popovič svoj značilni govor, ki mi bo ostal, da sem bil do nedavnega član vlade in da bi moral zato tudi nositi odgovornost za njeno dosedanje delo. Izjavljam, da sem vstopil v vlado kot radikal, ki ne pripada nobeni skupini v stranki, z namenom, da pomagam državi. Ko sem uvidel, da mi ni mogoče ničesar storiti, sem se umaknil iz vlade.

Na izrečno vprašanje predsednika konference so vsi prisotni soglasno odobrili izvajanja posl. Velje Popoviča.

Mislimo, da je komentar k navedenemu nepotreben.

Hammerichmidtovi hili in Knafljevi hranilnici popokale skoro vse šipe, obenem je strahoviti petekl vrgel veliko železno ploščo na kmetu Beethovnovi in Knafljevi ulice pol metra visoko, tako da se je pri padcu na zemljo razbila. Sini petekl je pred zbornico TOI našel steklo kandelabra, obenem je pa pošli petekl pred zbornico v razdalji deset metrov.

Plinarna je pri tej nesгоди postopala popolnoma pravilno in skrbno. Že v četrtek zvečer so se pregledale vse cevi, ki vodijo v kleti, da je bila s tem odvrujena nevarnost eksplozij v kletih. Pokande cevi v cestništvu povzročajo mnogokrat zelo različni vzroki. Podpiranje ali nenadne usledine pod cevio, nadalje tudi eventualni potresi so vzrok, da cev poči. Tako je gotovo še v spominu našim bralcem, da je lanske leto v Berlinu vsled enakega defekta bila porušena veonadstropna hiša, in to se je v tem slučaju preprečilo le z vesnim delom plinarniških uslužbencev, ki so bili dve noči v službi in so odstranili glavno nevarnost, nabiranje plina v kletih in vsled tega eventualno eksplozijo v hišah.

Plin ni eksploziral v plinski cevi, temveč v prostorih, ki so bili napolnjeni s plinom vsled defektne cevi. Eksplozije ni bilo mogoče predvideti, ker se je strogo pazilo na to, da ni bilo odprte luči, ogorkov, cigaret in žveplenj v nevarnem kraju. Nezgoda se je pripetila le vsled zelo nesrečnega slučajja, da je namreč plin našel pot pod zemljo do električnih kandelabrov pred gledališčem in da je pri ugašenju teh električnih žarnic pri stikalu prešlo električna iskra in zanetila eksplozijo po zemljo nabračnega plina.

Lov na divje peteline

Med najpripravljenosti love, katere nam nudijo naši obirni, mešani gozdovi, spada gotovo lov na divje peteline in sicer v lepih pomladanskih jutrih, kadar petelini pola.

Te vrste lovi pa Slovencem niso znani še posebno dolgo. Pred kakimi 50 leti se skoraj še nihče ni brizgal za današnje vrste petelinjih lovov, ko ne gre prav nič za meso in dobiček, marveč samo za uživanje lepih prirodnih pojavov. Komu bi pred leti prišlo na misel, da bi streljal petelina pomladi, ko je sestradan, njegovo meso pa diši po prebilo užiti borovih, jelovih in smrekovih iglah. Divje peteline so streljali, ako so slučajno naleteli nanje, nekateri med petjem med tako zvanihi smarnimi mašami, ko petelini prav tako pola, kakor spomladaj, največ pa so jih polovili v zanjke. Ker se je v zanjko ujela prav tako samica, kakor samec, so zanjkarji povzročili med našo veliko, gozdno kuretino, občutno škodo.

Prvi, ki so pričeli loviti divje peteline pravilno lovsko, kakor je pač primerno za najstarejšega prebivalca in krasitelja naših gozdov, so bili tuji zakupniki naših lovišč. Med prvimi in najbolj navdušenimi slovenskimi petelinjari pa je bil dr. Ivan Tavčar, ki je s svojimi lovskimi prijatelji prav za prav odkril najbogatejša petelinja lovišča in to v njemu najljubših gozdovih, njegove drage, domače Poljanske doline. Z lovskim prijateljem Jeanom Schreyem, Urbanom Zupancem in še nekaterimi drugimi prijatelji iz zelene bratovščine je vsako leto zahajal v Zalo, katero je tako lepo ovekoval v enem svojih romanov. Do dr. Ivan Tavčarjeve lovske dobe so bili lovci mnenja, da prebivalci divji petelini sami v višje ležečih gozdovih, kakor na Pokluki, Jelovici, Možakliji in ostalih naših planinah. V poznejših letih so jih odkrili tudi neposredno pri Ljubljani, na Golovcu, kjer pa so jih žal že pred več leti skoraj popolnoma zatrli. Najbližje rastišče je bil takoj nad vojaškim streliščem. Petelinji lov je postal prava moda in kljub temu, da petelina ustreliti v pomladanskih jutrih ni nobena umetnost, so si lovci šli v posebno čast, ako so ga ustrelili. Z nekakim ponosom so prihajali domov z velikimi pticem v roki. Zanimanje za petelinji lov pa se je še posebno dvignilo, ko so zboljšali gačtelji, preparatorji svoje izdelke in to glede oblik, kakor tudi konserviranja. Vsak lovec je hotel imeti v svoji sobi nagačenega divjega petelina in to ne le enega, marveč kar po več. Enega je rad gledal v poziciji, kakor ga je ustrelil, ko je pel, drugega, kako se pripravila na boj, tretjega, ko prevladno motri okoličilo itd.

Z modernizacijo petelinjega lova, pa je bila v zvezi tudi sprememba lovodopustnega časa. Določili so, da je dovoljeno streljati samo samec, in sicer samo med pomladanskim petjem od 1. aprila do konca maja, dočim samice skozi vse leto štiti lovski zakon.

Lovci so že komaj čakali, da je prišel prvi april. Že sredi marca so pošiljali v lovišča svoje poklicne lovce, ki naj jih že prvo jutro dovoljenega petelinjega lova, popeljejo k v lubežni topečemu, gluhamu pevcu. V navado je prišlo, da so slavili tistega lovca, ki je prvi prinesel mogočnega pevca pomladnega jutra.

To je postalo s časom škodljivo, ker so mnogi divji petelinjov postrelili, ko še niso bile oplojene divje kokoši, kar se navadno zgodi v prvi polovici aprila. Zato se je loči krčilo število divjih petelinov tako, da se je bilo za bati, da ta krasna praprica, s časom izgine iz naših gozdov.

Kakor po raznih drugih modernih državah, so sklenili tudi slovenski lovci, da bodo, kolikor pač mogoče, živali divjega petelina in ga streljali šele v drugi polovici aprila. Večina lovcov, se je držala tega. Pa tudi drugi menzani vzroki so se v zadnjih letih toliko ublažili, da se pojavi vsako leto več divjih petelinov.

Letos, kakor pripovedujejo, so opazili že mnoge divje petelinjov in jutri v nedeljo bo marsikateremu uprtni strel življenje baš v zrak, ko se bo veselil po-
sledi in slabo pol ljubani.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Zdravnik zlorabil deklico. — Podrobnosti o veliki poneverbi v Subotici. — Drzna poštna tatvina. — Služkinja v plamenih. — Sadistična morilca prijeta.

Pri državnem pravdniku v Novem Sadu so vložili tožbo proti občinskemu zdravniku iz Zabaia dr. Ljubomiru Dimitrijeviču, ki je med ordinacijo zlorabil nedoroščlo deklico. 15 - letna služkinja Terezija K. je dobila službo v Novem Sadu. Prosila je za poselsko knjižico pri občinskem uradu v Zaba-
lju in odšel so jo poslali k občinskemu zdravniku da ji izstavi zdravniško iz-
pričevalo. Terezija je šla v sredo po-
poldne k zdravniku dr. Dimitrijeviču. Zdravnik je pacientko odvedel v svo-
jo ordinacijsko sobo in ji pregledal naj-
prvo oči, potem ji je pa velel, naj se
sleče. Dekle je leglo na preiskovalno
mizo ne da bi slutilo, kaj namerava
brezvestni zdravnik. Zapovedal ji je,
naj zamrzi, nakar je zadostil svoj po-
hoti. Nato ji je brez nadaljnjih preiskave
izdal zdravniško izpričevalo. Dekle je
prišlo domov obokano in s silnimi bo-
lečinami ter povedalo, kaj se ji je zgo-
dilo pri zdravniku, svoji teti, ki je Te-
rezijo vzela k sebi, ker je sirota umrla
mati. Teta je peljala deklico takoj k
zdravniku dr. Zofiji Blackicevi, ki jo je
preiskala v navzočnosti zdravnika dr.
Milana Stojkoviča. Oba zdravnika sta
sestavila protokol o zlorabi s popisom
vseh podrobnosti. Po preiskavi je mo-
ralo še nedoroščlo in slabo razvito de-
kle v bolnico, kjer bo moralo ostati
najmanj 8 dni. Teta je na podlagi urad-
nega protokola vložila ovadbo pri dr-
žavnemu pravdniku v Novem Sadu.

Kakor smo že včeraj poročali, je
pobegnil iz Subotice bankir Pavel Fišl,
ki je bil direktor podružnice židovske
banke v Sarajevu. Iz Sarajeva je prišla
posebna komisija, da bi pregledala po-
slovanje v banki. Fišl je vodil podruž-
nico že tri leta in je užival popolno za-
upanje. Je iz zelo bogate družine, nje-
gov oče je še sedaj občinski zdravnik.
Oženil se je z najbogatejšim dekletom
iz Subotice. Njegova žena je iz rodbi-
ne Steiner in je imela pol milijona Din
dote. V subotički družbi je bankir igral
odlično vlogo. Bil je znan mecen šport-
nikov in predsednik športnih klubov,
ki jih je tudi financiral. Priredil je ve-
like izlete in bankete in nihče se ni
vprašal, odkod bankir jemlje denar. Pri
zadnjih volitvah je bil izvoljen v občins-
ki svet. Ko je komisija iz Sarajeva
stopila v banko, se je Fišl odstranil z
izgovorom, da ga boli glava. Po kratki
kontroli je komisija ugotovila, da je
Fišl poneveril 1 milijon in 900 tisoč
Din. Denar je porabljal za razkošno
življenje. Že odkar je vodil podružnico.
Komisija je tudi takoj ugotovila, da di-
rektor ni imel pomagavev. Generalni
direktor Aibi je takoj odšel na policijo
vložil izčbo proti Fišlu. Polcija je ta-
koj uvedla preiskavo, toda Fišla ni
mogla več najti. Med tem je direktor
pobegnil. Bankir je naročil avto in se
odpeljal v hotel, kjer je naročil avto
iz Segedina v Horgoš. Prvi avto je pu-
stil pred hotelom in se je z drugim od-
peljal v Horgoš. Ker je dosegel še pravo-
časno vlak v Segedin, je poslal avto

iz Horgoša nazaj in se z vlakom od-
peljal v Segedin. Subotička policija je
telefonirala v Segedin in zahtevala are-
tacijo in izročitev defraudanta. Komis-
sija je preiskala tudi bankirjevo sta-
novanje, da bi ugotovila, kako je Fišl
zapravi ogromno svoto denarja. Re-
zultat preiskave še ni znan. Ker je Fišl-
ova družina zelo bogata, se govori, da
bo poravnala vso poneverjeno svoto.
Poneverba je vzbudila v Subotici
splošno pozornost.

V našem mestu Lazarevac v Srbiji
je bil izvršen v noči od torka na sredo
drzen roparski napad na tamšnjo po-
što. Pred polnočjo je prišel poštar
Aleksander Miletić iz gostilne v družbi
zdravnika Stafaonovića v poštno po-
slopje kjer je tudi stanoval. Komaj je
legel, že so v sobo stopili trije slabo
oblečeni roparji in ga zgrabili. Eden je
naperil nanj samokres druga dva sta
mu pa preiskala žepa. Ko sta našla
ključe pošte in blagajne, sta odšla, tret-
ji ropar je pa poštarja držal in čuval s
samokresom v roki. Poštar je roparja
podrl na tla z udarcem po glavi in pla-
nil v sosedno sobo, kjer je pograbil sa-
mokres in začel streljati skozi okno.
Na strele so prihiteli meščani in sled-
nji tudi policija, roparji so pa med
tem pošto že oropali in pobegnili. Po-
licija je našla blagajno odprto in iz
nje je izginilo 47.000 Din. V blagajni je
bilo 69.000 Din. 22.000 Din je bilo raz-
tresenih po sobi in med akti. Uvedli so
takoj preiskavo, toda brez uspeha. Dr-
zen roparski napad na poštarja in ve-
lika tatvina državnega denarja je raz-
burila vse mesto.

Včeraj dopoldne se je pripetila v
Zagrebu težka nesreča, čije žrtev je
postala 18letna služkinja Stefica Maj-
cen. Služila je pri nekem trgovcu v
Dalmatinski ulici. Hotela je očistiti
obleko in je segrevala bencin. Med tem
se je bencin vnel in veliki plamen je
dosegel ubogo služkinjo in ji zažgal
obleko. V trenutku je bila služkinja ži-
va baklja. Začela je obupno kričati in
se zgrudila nezvestna na tla. Prihite-
li so sosedje in pogasili z velikim napo-
rom obleko ter poklicali rešilno dru-
štvo, ki jo je odpeljal v bolnico. Dekle
je dobilo težke poškodbe in ni upanja,
da bi okrevalo.

Poročali smo že o strašnem umoru
6 letnega sina postajenačelnika v Vu-
kovaru. Dva potnika v čakalnici sta ga
ugrabila in čez dva dni je nesrečni oče
našel sinčka mrtvega pri skladišču. S
pomočjo tiralice so orožniki oba moril-
ca prišli. Včeraj so orožniki pripeljali
morilca Volfa in Bajzeka iz Vukovara
v Osijek. Bila sta ponovno zaslišana.
Volf je priznal, da je pri sadističnem
umoru sodeloval, vendar je dečka splo-
no zlorabil, ko je bil že mrtev. Najprvo
je dečka zlorabil Bajzek in ga med
spolnim aktom zadaval. Po tem straš-
nem dejanju je dečka vrgel Volfu.

Soori

— Ilirija - Primorje. Igrišče Primorja
ob 16. Na Igrišču Primorja bo v nedeljo
Ljubljanski derby. tekma med Ilirijo in Pri-
morjem, ki uteme odločilno volivati na
prvenstvo Slovenije. Še nikdar se stara
rivala za to borbo nista pripravila tako
vestno in temeljito. Še nikdar ni bilo
prvenstvo v taki nezvestnosti kdo bo prvak
Slovenije. Ilirija je sicer za dve točki na
bolšem, ker je zmagala v jesenskem pr-
venstveni tekmi, toda ni izključeno, da so
ji Primorje revanšira za poraz in da si
eventualno tudi prvenstvo Slovenije.
Nedeljska tekma bo definitivno rešila
to vprašanje in rešila kibice in pristaše
obeh klubov, ki že tedne dolgo ugibajo o
tem, tem muk. Vsekakor se obeta zelo in-
teresantna in napeta borba dveh enakih, to-
da po načinu igre popolnoma različnih na-
sprotnikov. Kateri sistem bo zmagal? Ali
ilirijanski prodorni z dolnimi pasovi na kri-
la ali primorski, precizno kombinacijski?
To bo odločila nedelja. Tekmo bo verjetno
sodil zagrebški sodnik, apeliramo pa to pot
na publiko, da naj bo dostojna in da se ne
daveži k ekstremnostim.

„Julijske Alpe Italijanom!“

«Piccolo» objavlja nekako poročilo o delova-
nju «Società Alpina delle Giulie» v preteklem
društvenem letu. Po tem poročilu se je delova-
nje društva omejevalo v glavnem na razkava-
nje kraških jam. List obžaluje, da društvo ni
moglo enako uspešno delovati tudi na polju tu-
ristike in zlasti ne v Julijskih Alpah ter pripo-
minja, da je bil neki obsejni incident, ki se je
dogodil pred daljšim časom in je sedaj že po-
polnoma rešen, povod, da so Italijanske oblasti
izdale odredbo, ki v znatni meri omejuje športno
delovanje v obmejnem pogorju.

Da bi se namreč preprečili neželjeni dogodki na
meji, se je odredilo, da smejo turisti in smučar-
ji v bližini meje edino le v spremstvu javne si-
le in da se mora vsak tak izlet naznaniti javni
oblasti tri dni pred odhodom z navedbo imen
vseh izletnikov, zlasti pa vodje izleta. Kakor
pravi «Piccolo», je bila ta odredba vzrok, da so
turisti in smučarji skoraj popolnoma opustili
svoje izlete v Julijske Alpe in krenili drugam,
kjer jim nihovih izletov ne ovirajo te obsejne
odredbe.

Samo po sebi, meni dalje «Piccolo», bi to si-
cer ne bila bogve kak nesreča, ker sveži zrak
poč povod do dobrot, toda stvar da ima tudi še
drugo stran, ki jo je treba kar najresneje vpo-
stevati. Predvsem da Italijanska vlada tako
ne spoznava pomena, ki je zlasti za Italijane v
obmejnem ozemlju največje važnosti. Drugo pa
je, da se v tem, ko se na Italijanski strani iz-
dajo omejitveni ukrepi za izlete v to pogorje,
ne izpustijo stvari na drugo stran takoga.

Eksplोजija v Knafljevi ulici

Snoči je eksploziral v sektorju pred Kranjsko hranilnico plin, ki je uhajal že več dni. — Eksplozija k sreči ni zahtevala nobene človeške žrtve, pač pa je povzročila znatno škodo. — Mestne plinarne ne zadene nobena krivda.

V Knafljevi ulici je začelo že pred dne-
vi smrdeti po plinu in smrad, ki se je raz-
širjal in pričal, da je morala neke počiti
plinaka cev. V četrtek jutraj je bil pla-
neni javljen po njenih uslužbencih ta de-
fekt. Mestna plinarne je takoj, čim je bila
o tem obveščena, poslala svoje uslužbence,
da ugotove, kje je počila cev in da jo po-
pravijo. Organi mestne plinarne so pričeli
v četrtek jutraj z delom, odprli so vse rove
in kanale in končno potem aparatov ugo-
točili, da je plinska cev počila v sektorju
tik pred Kranjsko hranilnico. Dotični sek-
tor so v razdalji 30 metrov zapeli in one-
mogostni dotok novega plina. Defekt v cevi
se ni mogel takoj odstraniti, ker je delo
vedel tlakovanja ulice težko in zamudno.
Uhajajoči plin se je razširil po kanalih in
podzemskih prostorih in zato so uslužben-
ci mestne plinarne te rove odprli in jih sku-
šali preočistiti. Zavedajoč se nevarnosti, je
mestna plinarne odredila, da imata po dva
uslužbenca stalno službo in da nadzoru-
jeta cesto. In tako sta dva uslužbenca v
četrtek in včeraj ponoči stalno nadzorovala
cesto, opozarjala pasante, da si ne smejo
priglasiti cigaret, imela sta pa tudi direkti-
ve, da ne puščata nobenega avtomobila po
cesti.

Toda kljub vsem tem varnostnim napra-
vam in čeprav je plinarne s nastavitvijo me-
hov popolnoma izolirala sektor, iz katerega
je uhajal plin, je nastala snoči v Knafljevi
ulici silna eksplozija, ki k sreči ni zahte-
vala nobene človeške žrtve, pač pa je po-
vzročila škodo na šipah in veliki strah med
prebivalstvom Knafljeve ulice.

STRAH MED PREBIVALSTVOM.

Prva detonacija — kasneje so ji sledile
le druge manjše — je povzročila med sta-
novalki Knafljeve ulice strahovito paniko,
sej je bila tako močna, da so se stresle vse
hiše, žula se je pa daleč naokoli. Gostje iz
kavarne Emone in pri Slonu so bili prepi-
žani, da kje gori in drveli so iz lokalov.
Prebivalci Knafljeve, Gledališke, Beethov-
nove ulice in Aleksandrove ceste so bili vsi
zganjeni, nihče ni vedel, kaj se je pripetilo.
Najhujša panika pa je zavladala v Ham-
merschmidtovi hiši, kjer so vsi stanovniki pre-
plašeni bežali iz hiše in se zbrali na dvo-
rišču. Nihče ni ni upal na prsto. V Gleda-
liški ulici in na Aleksandrovi cesti so se
kljub pomni ur odpirala okna, prestrašeni
prebivalci so kričali na niko in pozivali po-
kajo na pomoč.

Prvi eksploziji je sledila še druga, tretja
in četrta, ki so bile tako močne, da

so splošno paniko le še povečale. Na kraj
eksplozije je med tem prispela policija, ki
je takoj zaprla vse dohode v Knafljevo uli-
co in zlasti cernirala del med Beethovno
in Gledališko ulico. O eksploziji je bila tudi
takoj obveščena mestna plinarne, na lice
mesta je prišel takoj tudi ravnatelj mestne
plinarne inž. Bartl, kmalu za njim je prišel
tudi župan dr. Puc.

Inž. Bartl je dal organom mestne pli-
narne takoj potrebne direktive in ukazal,
da se za vsak slučaj stavijo pod vodo plin-
ski vodi v Knafljevi, Beethovni, Gledališki
ulici in Aleksandrovi cesti. Nevarnost je si-
cer minula že po prvi eksploziji s tem, da
so bili stavljeni pod vodo vsi rovi, odstr-
njenja pa je bila nevarnost, ki bi nastala, če
bi kje vsled eksplozije počila še kakšna cev.
Voda se nahaja še sedaj v rovih in jo bodo
moral izčrpati. Okoli 2. jutraj se je raz-
burjenje prebivalstva še pogojele, le stano-
valci Hammerschmidtove hiše vso noč niso
zatisnili očesa.

POVZROČENA ŠKODA.

Danes jutraj je prispela okoli pol 10.
v Knafljevo ulico posebna komisija, na čelu
ji sam župan dr. Puc, dalje ravnatelj pli-
narne inž. Bartl, mestna inž. g. Prelovšek
in Mačkovešek Komisija je ugotovila, da je
eksplozija dejansko zakrivila električna is-
kra, ki je preskočila iz električnega kande-
labra, obenem je pa tudi dognala, da ne ob-
stoji nobena nevarnost več škode, ki jo
je povzročila eksplozija, razmeroma ni ve-
lika, vendar bo znašala najmanj okoli 20.000
Din. Poprava porušene in razbite asfalta-
ne ceste bo veljala občino najmanj 10.000
Din, velika škoda pa je tudi na razbitih
oknih, kajti samo na poslopju Kranjske
hranilnice so razbite šipe na 17 oknih, na
Hammerschmidtovi hiši pa so razbite sko-
raj vse šipe v parterju in deloma v drugem
in tretjem nadstropju. Škoda na razbitih šip-
pah je cenjena tudi na 10.000 Din.

VZROK EKSPLOZIJ.

Okoli 23.30, ko je prišel mestni pri-
stalec Gartner pred opero, da ugasne sve-
tiljke, je pristopil k električni svetilnici
in potegnil za vzvod ter prečnil električni
tok. Pri tem je preskočila električna iskra,
ki je naglo vžgala plin, ki se je bil nabral
v rovu pod kandelabrom. V Gartnerjevo je
puhnil plamen, skozez hitočeno je pa na-
stala v Knafljevi ulici močna detonacija.
Plin, ki se je zbral v betonskih ceveh elek-
tričnega in telefonskega kablo, je eksplo-
ziral. Eksplozija je bila tako silna, da so se

Sprehod po ljubljanskih slaščičarnah

Ljubljancani niso gurmani, a vendar si radi posladkajo življenje s slaščicami, ki jih v Ljubljani ne primanjkuje. — Prednjači seveda nežni spol. — Naše najboljše slaščičarne.

Ljubljancani so sicer na slabem glasu, da ga je preradi žehtajo in da za vse drugo nimajo misli, niti poezije, še manj pa, da so gurmani. To pa ne drži in v tem pogledu dvignemo mi v zaščito Ljubljancanov svoj veto.

Niso Ljubljancani samo gobe, marveč so tudi velike sladkosnede. Da, prav zares! Radi se posladkajo in slade sicer grenko življenje. In če pogledaš v nedeljo v slaščičarne boš videl, da so ravno tako polne kakor gostilne. Dasi časi niso baš ugodni in dasi na vseh koncih in krajih primanjkuje cvenka, Ljubljancan še vedno rad odrine obnub, ki gre v prid našim slaščičarnam.

Naše slaščičarne nudijo marsikatero zanimivost, probleme in celo pikantnosti. So pristo domaća institucija in se seveda ne morejo primerjati z veleimnimi, ki so zatočišča ljubavnih parčkov, pravcati eldorado za sestanke in randevuje. Sicer ni tajiti, da se malce filtrira tudi po ljubljanskih slaščičarnah, da ima marsikateri ljubavni parček tam radex in si prisega večno svestost... Namen pač posvečuje sredstvo in torti ali bonbončki so sredstvo, ki sondažirajo amurju teren.

Toda, to ne spada k stvari. Ustavimo se rajši pri naših slaščičarnah in napravimo kratek sprehod po ljubljanskih slaščičarnah. So same renomirane in stare trdke, med najstarejše in najslavnejše pa nedvomno spada Zalaznikova na Starem trgu. Slaščičarna s kavarno vred je uprav demokratično shajališče vseh slojev, počenši od skromnega študenta in preprostega delavca, do pridnega uradnika ali bohema ali pa bormiranega in napuhjenega petičnika. Zastopani so torej vsi poklici in stanovi, dobiš pa pri Zalazniku vse, kar si poželš. Kmetje z Dolenjskega se jutraj za zajtrk ustavijo pri njem, popoldne pa je slaščičarna torišče študentov in vseh onih, ki ljubijo kremove rezine in slične dobrote. Zalaznikova specialiteta so štrukliji, ki se celo eksportirajo, kajti po Sloveniji gre glas, le Zalaznikovi štrukliji so za nas. Nežni spol prihaja poleti na sladoled, ki je res prima, servirajo ga pa tudi izdatno porčijo. Ljubljancankam je Zalaznikov sladoled pricu, zato se pa skoraj ostentativno izogibajo torti. Tu ima svoje zlobne prste vmes preklcana moda, zakaj odkar Pariz propagira vitko linijo, Ljubljancanke dosledno ignorirajo vse, kar le kolikaj diši po mleku, maslu, jajcin in kar redi... Skušnjava je pa le prevelika in zato ni marsikatera Ljubljancanka podleže in dasi so torte in slaščice pri ženskah precej izgubile na

ugledu, njih konsum dejansko ni nazadovol. Sicer se pa ljubljanski slaščičari odločno bore proti temu »anahronizmu« da našnje dobe in sklenili so ukreniti vse potrebno, da pride zopet korpulentnost do veljave, pa magari, da pošljejo protestno resolucijo proti vitki liniji v Parizu.

Škoda, da Zalaznik svoj lokal že ob 20. zapira, kajti včasih je bilo tam še po tej uri zelo fletno.

Najstarejša ljubljanska slaščičarna je Voltmannova v Prešernovi ulici. Eleganti lokal z vabljivimi izlozki je zbirališče ljubljanske haute volée. Voltmann ima izbrano publiko in stalne goste, njegovi izdelki so res izredno okusni in fini, zlasti privlačne so njegove specialitete s katerimi dnevno preseneča Ljubljancane. Kakor za ostale so tudi zanj konjunkturalni dnevi za Miklavža, Božič, Velikonoč, Binkošti, dasi ima stalne goste, kar smo že omenili.

Na Dunajski cesti kraljuje slaščičarna Novotny. Ta slaščičarna uživa velik sloves, Ljubljancanom se je pa priljubila radi sladke smetane, ki je njena specialiteta. Pa ne samo Ljubljancanom, marveč tudi okolčanom, potem Gorenjcem in Kamničanom je znana tako kakor Figovčeva gostilna. Slaščičarna zalaga z odpuštki, roglič in medenimi kruhki vse branjevke, ki prodajajo po božjih potih in žegnanjih. V chambre separée zahajo mlade dečve na sladko smetano, čokoladne torte in kar je še drugih slaščic ženskega značaja. Potem so še najmlajši »ceharji« šolarčki in učence, čijih »ceha« znaša običajno okoli »2 kroni«. Omenimo še, da je Novotnyjeva slaščičarna ena najbolj tradicionalnih v Ljubljani, tam se tudi radi založe turisti.

Med Selenburgovo in Gradiščem se je zasidrala simpatična gospa Erzenova. Njen bogato z vsemi dobrotami in slaščičarskimi produkti založen lokal, je vedno poln gostov, ki jih ume gospa ljubezno postreže. Pa ne samo s slaščicami, marveč tudi s toplo kavo, čajem ali mlekom. Slaščičarna Eržen je radi svojih najboljših stvari, nizkih in solidnih cen in radi svoje ugodne lege v centru mesta, danes gotovo eden najbolj popularnih lokalov v Ljubljani in zlasti jo ima v časteh mladina, ki zahaja k Uršulinkam. Tja prihajajo tudi mladi študenti, srednješolci in akademiki, ki ob prijetnem zavzivanju tort zbijajo zvočne šale, potem so dalmatinski in srbski študenti, katerim ne konvenira izraz »pišinger« in ki trdijo, da se to imenuje »deltek«. In gospa Erzenova je tudi s tem zadovoljna, pa jim postreže magari z »deltamik«.

Ljubljanska cestna električna železnica

Razširjenje omrežja. — Neugoden odkup delnic maloželezniške družbe za dva milijona dinarjev. — Navzlic večini ne odločuje mestna občina. — Občina bo morala potrošiti še en milijon.

Razširjenje cestne električne železnice je neodložljivo. Občinski svet Ljubljanski je soglasen, da je izpeljati cestno železnico še na Posavje, na Vič, v št. Vid in k Sv. Križu. Seveda pa ta načelna soglasnost še ne zadostuje, da se projekt tudi uresniči. Do biči bo milijonski kapital in zagotoviti rentabilnost podjetja. Tudi ta poglavitna težava se bo premostila posebno sedaj, ko je občinskemu svetu zagotovljena delazmožnost.

Kakor hitro pa razpravljamo o novih progah, ne moremo utajiti dejstva, da še danes ni s stališča mestne občine rešeno vprašanje o že obstoječi cestni železnici. Predvsem si moramo predložiti, kakšno je razmerje med cestno električno železnico in mestno občino in ali smo zadovoljni z obstoječim stanjem?

Električna cestna železnica je pričela obratovati 6. septembra 1901. Glavnico, katero je leta 1899. investiral družba Siemens & Halske, je znašala 1.026.718,39 kron. Po pogodbi je imela mestna občina pravico, da prevzame po 25. letih podjetje proti odkupnini nabavnih stroškov v svojo last. Mestna občina je 16. julija 1925 sporočila družbi, da se poslužuje pogodbenih pravic in prevzame podjetje proti odkupnini, katero bo še ugotoviti. »Kleinbahngesellschaft« je kot naslednica družbe Siemens & Halske na odkupno nameravala zahtevati odkupnino 5 milijonov dinarjev z uveljavljeno, da so bile l. 1899. investirane krone — zlate krone. Gorenjski svet pod predsedstvom g. dr. Puca je pa zastopal mnenje, da občina ni obvezana plačati zlatih kron, ampak v dinarski valjavi. Družba je uvidela nevednost svoje zahteve in je priznala, da je glede odkupnine pripravljena popustiti. V teku pogajanj se je izvršila sprememba v vodstvu občinske uprave in je vodil nadaljne razgovore za prevzem cestne električne železnice g. vladni komisar Mencinger.

»Kleinbahngesellschaft« je po dolgotrajnih pogajanjih pristala na odkupnino 4 milijone 500.000 Din, potem pa 3.600.000 Din, potem na 3.500.000 Din in je končno pri zadnji ponudbi stavila dvojne predlogov: 1. Družba zahteva odkupnino 3.200.000 Din pod pogojem, da izvede družba tudi bodoče projektiranje in razširjenje cestne električne železnice; 2. ali pa zahteva odkupnino 4.000.000 Din in preide družba popolnoma v last mestne občine.

Gospod vladni komisar Mencinger in njegov svet je čakal z odločitvijo. Med tem je družba izbrala čas in je prenesla

svoj sedež z Dunaja v Zagreb, da se izogne neprijetnostim inozemske družbe.

Dne 23. junija 1927 je nato svet s komisarjem na čelu sklenil z »Kleinbahngesellschaft« dogovor, s katerim prevzame mestna občina dve tretjini delnic za 2 milijona dinarjev in obenem prispeva za preostalo zavarovanje uslužbenec 200.000 Din (družba tudi 200.000 Din). Pri tem je ugotoviti, da se ostala ena tretjina delnic, ki ostanejo v rokah družbe, cenijo na 1 milijon dinarjev. Po pogodbi je družbi zagotovljena prednost pri dobavi predmetov svojega podjetja pred drugimi ponudniki pod pogojem istih cen in istovrstnega blaga toliko časa, dokler je v posesti ostale cele tretjine delnic.

Proti temu sklepu vladnega komisarja in sosveta je bila vložena pritožba na občinski odbor. Pritožba je bila odbita, kupnina odobrena, čeprav morda realna vrednost ne dosega predvsem dogovorjene odkupnine, kakor je rečeno v tozadevnem odloku občinskega odbora. Sklep o nakupu delnic je torej postal pravomočen in je občina delnice tudi prevzela ter so njeni zastopniki bili izvoljeni v upravni odbor »Kleinbahngesellschaft«.

Odkar obstoja »Kleinbahngesellschaft«, je bila mestna občina napram podjetju prepopustljiva. Pravice, izvršajočih iz ustanov, ne pogodbe, se ni posluževala. Šele leta 1910. je občina pregledala bilanco in knjigovodstvo družbe. Preiskovalna komisija je takoj ugotovila razne pomanjkljivosti. Družba vsa leta v svojih bilancah ni izkazala dobička, ki ga bi morala po pogodbi na polovico oddati mestni blaginji.

Glede odkupnine se je vrtilo vedno vprašanje okoli tega, ali mora občina priznati valorizirano investicijo, ali samo avstrijske krone. Splošno je prevladovalo naziranje, da je § 19. pogodbe tako jase, da teključaj vsak dvom, da mestna občina ni dolžna plačati zlatih kron. »Slovenec« je n. pr. v št. 171 iz leta 1926 trdil, da je po besedi lu pogodbe 235.000 Din približen znesek, ki ga ima mestna občina plačati za odkup cestne električne železnice. Vsekakor je bila prva družbina ponudba nečuvna in je tudi končno pogodena odkupnina s stališča mestne občine nesprejemljiva.

Mestna občina je imela na osnovi ustanovne pogodbe v rokah vse polno sredstev, da prisili družbo na kolena. Obratovati je družba morala in če bi občina vztrajala na striktnem izvajanju pogodbe, bi morala družba biti slej ali prej vesela, če občina sploh hoče prevzeti ljubljanski obrat. Poleg

tega bi lahko mestna občina prisilila družbo, da kulantne upošteva občinske interese tudi na ta način, da bi zgradila v lastni režiji nove železniške proge, ali pa da bi uvedla promet z avtomobili. Družba bi kaj kmalu lahko uvidela, da je občina faktor, preko katerega se ne more iti. Družba ni napravila ne čakalnic, kar je bila po pogodbi primorana in ni izvedla tlakovanja. Skratka, občina je imela v rokah vse karte, da bi dobila igro napram »Kleinbahngesellschaft«.

Mestni komisariat je bil popustljiv. Družba je zahtevala 2.000.000 Din in občina jih je priznala: Obvezala se je plačati 2 milijona Din za delnice in 200.000 Din za refundacijo uslužbenkega pokojninskega fonda.

Najmanj kar bi morala družba izvesti je, da bi iz lastnih sredstev uredila pokojninsko vprašanje svojih uslužbenec. Uslužbeni cestne električne železnice so bili do l. 1920 starostno zavarovani na Dunaju pri »Pensionsinstitut des Verbandes der österr. Lokalbahnen und Kleinbahnen«. V sled valutarnih sprememb je postalo to zavarovanje iluzorno. Zavarovanje se je zato preselilo na »Pokojninski zavod za nameščenice« v Ljubljani. S 1. januarjem 1928 je znašala premijska rezerva okroglo 1.900.000 dinarjev. Vplačanih pa je bilo le 926.700 dinarjev, in sicer s prispevki uslužbenec in s takso 5 para od voznega litika, ki je bila prvotno namenjena za gradbo stanovanjske hiše, a se je na prošnjo uslužbenec in s privolenjem mestne občine uporabljala za kritje premijske rezerve. Na premijski rezervi je ostalo še 600.000 dolga, če se upošteva, 400.000 Din, ki jih plačata mestna občina in družba v smislu pogodbe.

Mnenja smo, da bi morala družba prevzeti vse doplačilo za refundacijo premijske rezerve, posebno potem, ko je dobila od mestne občine poklonjenih 2.000.000 Din. Družbi v prid so dali uslužbeni svoje delovne sile in družba bi bila dolžna skrbeti za njih starostno zavarovanje. Sedaj ne bo kazalo drugega, da mestna občina plača 600 tisoč dinarjev dolga na premijski rezervi na ta način, da bo se naprej pobirala od voznega litika 5 para tako za dolg, ki bi ga morala plačati »Kleinbahngesellschaft«.

Po teh pojasnitvah mora spregledati slepec: Kupčija, sklenjena z maloželezniško družbo je za ljubljansko občino skrajno neugodna. Občina je vsaj 1.500.000 Din izdala popolnoma po nepotrebnosti!

Se posebno neumljiva je pa po neugodni kupčiji obveza, ki jo je sprejel mestni komisariat glede občinskega zastopstva v upravnem odboru maloželezniške družbe. Upravni odbor ima namreč tročlanski izvršni odbor, v katerem sta dva zastopnika mestne občine in en zastopnik grupe Siemens, ki poseduje eno tretjino delnic. Komisar se je navzlic 1/3 delnic odrekal principu večinskega sklepa in pristal na to, da so v vseh važnejših zadevah v izvršni odbor šle tedaj veljavni, če so sprejeti soglasno. Med predmete, ki zahtevajo soglasnost sklepajca, pa spadajo: vse personalne zadeve (nastavitve, odpusti, premešitve); plače uslužbenec in službena pragmatika; večje nabavke; odpisi inventarja; določevanje tarif. Ako se v izvršni odbor doseže soglasje, potem razsoda o tem razsodišče, v katerem sta zastopnika občine in dva zastopnika Siemens-grupe, ki si določijo še predsednika razsodišča. Mestni občini so s tem zvezane roke in preprečeno nemoteno odločevanje o najvažnejših zadevah podjetja. Kaj je gnalo komisariat v to negospodarsko in komunalnim interesom nasprotujočo obvezo — je za zdrave možgane nepojmljivo. Sedanjí občinski svet bo moral na neki način spraviti to naknadno pogodbo s sveta. Mnenja smo tudi, da je naknadni dogovor neveljaven, ker bistveno spreminja pogodbo, ki jo je odobrila nadzorstvena oblast! V naknadnem dogovoru je določena tudi odškodnina za delnice, katere bi eventualno odkupila mestna občina od Siemens-grupe. Obveze, ki presegajo vsoto en milijon dinarjev, pa ne bi smela občina zaključiti brez dovoljenja nadzorstvene oblasti.

Kadar pristopimo k rešitvi problema o priključitvi novih prog na obstoječe omrežje cestne električne železnice, moramo najprej odgovoriti na vprašanje: ali smo s sedanjim vodstvom cestne železnice zadovoljni, ali si želimo drugačno ureditev? Skoraj gotovo bo naša odločitev v neprilog sedanjí formi vodstva cestne električne železnice. Ker se pa zavedamo, da na obstoječem ni mogoče veliko spreminjati, bo mogoče pač najprikladnejši izhod ta, da mestna občina kupi še za ostali milijon dinarjev delnic in se reši veta — družabnika.

Ivan Tavčar.

Velikonočni običaji na angleškem dvoru

Časi, ko so imeli kralji polne blagajne denarja, ki so jih takoj napolnili z novimi milijoni, čim so se izpraznili, so že davno minili, vsaj v Evropi. Tudi angleški kralj mora poznati meje pri izdatkih zase in za člane svoje rodbine. Samo enkrat v letu sme kraljeva kovnica kovati denar, ki se pa porabi v dobrodelne namene. Po starih tradicijah obdaruje angleški kralj vsako leto na veliki četrtrek siromake z denarjem. Te siromake izbere navadno izmed prebivalstva okraja okrog kraljeve palače. Prvotno so angleški kralji delili siromakom jestvine in obleko, pozneje se je pa udomčila navada deliti denar.

V starih časih so milodari angleški kralji na veliki četrttek delili denar sami. Jakob II. je pa ta običaj odpravil in zdaj je poverjena ta naloga kraljevemu blaginiku in zastopniku duhovščine. Kralj Georg obdaruje vsako leto dvakrat toliko siromakim moških in žensk, kolikor let je star. Letos je bil star 63 let, zato je bilo obdarovanih 126 siromakov. Milodari znašajo 1000 do 1500 Din. Ženske dobivajo navadno 150 do

200 Din manj, kakor moški. Del milodarov se izplača v posebnih novčičih, ki niso zakonito plačilno sredstvo, ki jih pa ljubitelji zelo drago plačajo. Drugi del dobe siromaki v bankovcih, zlatnikih in srebrnikih. To je ostanek običajev iz starih časov, ko je dobil v Angliji na veliki četrttek vsak rodbinski član pri obedu 12 svežih in 12 nasoljenih slanikov.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:
Začetek ob 20.
Sobota, 14. aprila. Danes bomo tiči. Izven. Ljudske cene.
Nedelja, 15. aprila. Ob 10. INRI. Znižane cene. Ob 15. INRI. Znižane cene.
Opera:
Začetek ob pol 20.
Nedelja, 15. aprila. Ob 15. Madame Butterfly. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Ob pol 20. Poljska kril. opereta. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 16. aprila zaprto.

Nova Muzika

Tik pred velikonočnimi prazniki je izšla 2. številka prvega letnika »Nove Muzike«. Prinaša skladbe sedmerih avtorjev, ki v prvem zvezku niso bili zastopani. Imel sem priliko, govoriti o reviji z nekaterimi našimi glasbeniki, kakor z dr. Schwabom, Risto Savinom i. dr. Vsa je izrazil kako željo, kako bi si on predstavljaval novo revijo. Radi tega priporočam uredniku Emilu Adamcu, da otvori v prihodnji številki kratko kolono, ki bi bila posvečena željam naročnikov ter tudi eventualni kritiki teh želja. Samoumevno je, da nenarodnički tam ne smejo imeti besede; ti imajo itak v kavarnah in na ulici časa in prilike dovolj, da zavzemajo svoje stališče ter ovirajo delo idealnih ter širokopoteznih ljudi.

V literarni prilogi 1. št. sem v članku »Sodobna glasba in nje eksistentna upravičenost« napisal, da bo polno nasvetov, kako bi se to in ono dalo poenostaviti, kako se bi dalo narediti boljše itd. itd. Res! V Celju (v kavarni): Zakaj so vse skladbe tako težke, da si jih ne morem zaigrati? Moj odgovor: Sedaj, ko govoriš o igranju, bi rajši sedel h klavirju in vadil; imel bi več od tega!

Zakaj pišete danes glasbo, ki se z ono iz »Novih akordov« ne da niti primerjati? Zato, ker smo povečini poklicni glasbeniki, ki se iz »Novih akordov« nismo učili nikdar. In — ker po zadnji številki »N. Akordov« nismo spali do danes. Torej, vi hočete biti za vsako ceno originalni!

Da! Plagijatorjev imamo itak preveč! Klasikov ne priznavate!

Priznavamo vse dobro. Klasike jaz obžujem. Stavim Bacha nad Beethovna, dasi je starejši.

Bach je črpal svoje melodije vendar iz laških narodnih pesmi! Ako ste tega mnenja, zbogom! Lepe melodije negirajte! Govoriva raje o ribolovu in o plavalni šoli v Gospiču! Ne pišete za narod! Tudi jaz sem narod! Pojdiva na četrt ljutomerčana! No, vendar sva si končno na jasnem... V Celju (v gostilni)? Koliko pa pravzaprav stane vaša revija?

Sto Din letno.
Oh, to je pa pet litrov vina!! Kar pomeni 18 kvartinov!!! Dvajset vendar! Ne, dva sva že popila! Še dva!

2. štev. je po vsebini nekoliko konservativnejša od prve, kar je povsem v redu. Lajovic piše v Slovenscu, da je Nova Muzika vsled tega nova, ker se hoče orienrirati proti vzhodu, torej nova svetlovna oz. kulturna smer, novi viri dohodkov. Ima prav! V tem pravici je pisana Grgošičeva »spajnsa«. »Kak su zajec i lesica putovali.« Lahka, krasna skladba pod vplivom Petruške od mladega Stravinskiga, kar opazam tudi pri Baranovičevih ter Gotovčevih skladbah. Edino zadnja dva akorda (s paralelnimi oktavami) smatram kot povrnost. Na hrvatske narodne se naslanja Tajčević v svoji »Dječiji uspavanki«. Tupatam imam dojem, da se je zibelka ustavila. Lajovic v »Begnunka« pri zibelki iz l. 1918 kaže res nekoliko orientacije proti vzhodu ter so mi posebno ostanine figure na nekaterih mestih klavirskega parta prav simpatične. In še nekaj! Vsaka nota »cedi«! Koporčeve klavirske točke iz l. 1920—23 so njegova začetna dela, ki pa razodevajo obilo resne invencije. Pahorjeve, Ocvirkove in Santlove skladbe so koncesija »narodno«. Ako omenjam Pahorja posebej, storim to radi njegove komednosti. Prva, šesta in peta stopnja ter v enem taktu alterirana tretja se mi zdijo tudi za »cmalo« novo muziko premla. Ritmična revščina se s tremolom ne prikrije. Sicer je pa klavirski tremolo že izumrl. Seveda so to zapazili le tisti, ki so gledali. Škoda je ljubke, občutene melodije, da jo spremlja taka revščina. Literarna priloga prinaša zanimive članke o Vilharju (Mantuanu), o sodobni češki glasbi (Osterc), o nastanku opere »Matija Gubec« (Savin) ter ocene in poročila o domačih ter inozemskih glasbenih dogodkih. Nekaj manjših tiskovnih pomol lahko popravi vsak sam. Stein-Koželjčev članek o novi muziki po mojem mnenju ne spada v revijo. Ni originalen ter ni zanimiv.

Slavko Osterc.

Pevske družbe »Krkovo-Trnovo« v Ljubljani priredi v ponedeljek dne 23. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani koncert, katerega spored izvajata operni pevec Svetozar Banovec in pa društveni pevski zbor pod vodstvom svojega pevovodje g. Mirka Premelča. Zbor družba »Krkovo-Trnovo« je izredno agilen ter se z največjo vneto posveča slovenski pesmi. Uspeh svojega dela nam pokaže na svojem ponedeljkovem koncertu. Predprodaja vstopnic bo v Matični knjižarni od sobote, 21. t. m., dalje. Ljubljanska župa J. P. Z. Včlanjena družba opozarjamo ponovno, da se vrši v nedeljo, dne 15. aprila ob 10. uri jutraj v pevski dvorani Glasbene Matice v Ljubljani letna redna skupščina ljubljanske župe J. P. Z., kjer podajo funkcijonariji svoje poročila. Zupni pevovodja g. Prelovec

Pralni dan brez vsakih neprilik —

Dolgotrajno in naporno delo na plohu se je opustilo, odkar je uvedeno novo postopanje pranja, ki s samim namakanjem perila v Rinso izvrši skoro sam vse delo čiščenja.

To čudovito milo omehča vso nesnago, tako da zadošča temeljito izplakovanje, da se odstrani vsa raztopljena umazanost in postane perilo zopet čisto in snežnobelo.

Samo najbolj umazana mesta, kod ovratniki, zapestja, itd., se nalahko drgnejo z suhim Rinso in v takoj izginejo vsi madeži.

Rinso izveliče z lahkoto vso nesnago iz perila. Rinso je ravnotako izvršno sredstvo za kuhanje perila.

Rinso se izdeluje v tvornicah Luza.

poročila poleg tega tudi o jubilejnih festivalih češkoslovaške pevske zveze v Pragi. Družba naj se udeleži v smislu pravilnika skupščine polnočestvilno s pooblastili svojih zbora. — Odbor.

Ljudske predstave pasijonske igre I. N. R. I. V nedeljo se vprizori v ljubljanski drami dvakrat pasijonska igra I. N. R. I., ki je bila s tolikim zanimanjem sprejeta. Prva vprizoritev je ob 10. dopoldne, druga pa ob treh popoldne. Obe sta namenjeni v prvi vrsti podeželskemu občinstvu in veljajo znižane dramske cene. Konec dopoldanske vprizoritve je ob pol eni, popoldanske pa ob pol šestih zvečer.

Ljubljanska opera ima v nedeljo dve predstavi in sicer popoldne ob 15. uri Pucinijevo opero »Madame Butterfly« z go. Staller-Stotter v naslovni vlogi, zvečer ob pol 20. uri pa se poje Nedbalova opereta »Poljska kri« v običajni zasedbi. Obe predstavi sta ljudski.

— Gostovanje naše opere v Splitu in Dubrovniku. Pogajanja za gostovanje naše opere v Splitu in Dubrovniku so v teku in bo operni ansambel bržčas odpotoval že 5. maja v Split in odtod 11. maja v Dubrovnik.

Film Alrauna

(Premijera v Elitnem kinu Matice).

H. H. Ewers je spisal roman o Alrauni, umetno ustvarjenem bitju, ki prinaša vseposod in vedno le nesrečo. Filmska družba Ama je izdelala po tem izredno zanimivem romanu film, cegar središče je spočetje tega bajejnega otroka. Prof. Brinken je dolgo časa razmišljal in delal poskuse z umetnim oplojevanjem živali ter trdil, da je isto mogoče storiti tudi pri človeku. Ob neki priliki je napravil ta poskus v svojem laboratoriju na neki prostitutki in ta poskus je resnično uspel. Mati je sicer kasneje na porodu umrla, toda mala deklica, nazvana Alrauna, je ostala živa. Profesor jo je adoptiral in ves čas študiral razvoj tega otroka, njegove lastnosti in čudežno tajinstveno moč, ki jo je imelo to bitje. V nadaljnjem sledi film popolnoma romanu samemu.

Wegener igra prof. Brinkena krasno, v velikem stilu. Alrauno podaja Brigitte Helm, umetnica izrednih sposobnosti. Efektne so scene v cirkusu, osobito one, kjer uide Alrauna v kletko k razjarjenim levom, ki se pred njo umaknejo in postanejo krotki kot ovce. Krasne so slike v igralnici, kjer se smeje Brinkena sreča vse došel, dokler mu stoji ob strani Alrauna, dočim zaigra vse svoje premoženje, ko se ona odmakne. Višek vsega pa doseže film v sceni, kjer se stari profesor zaljubi v Alrauno, v svoje delo in pade končno premagan, odbit in popolnoma strit kot usodepolna žrtev svojega lastnega poskusa. Dobri v svojih vlogah so tudi Wolfgang Ziller, L. Ralph, H. Trautner in Svetislav Petrovič. Film je nedvomno veliko delo in bo gotovo že z ozirom na znano mišično vsebino romana imel veliko privlačno silo.

— Mehika! Opozarjamo cenj. občinstvo, dijaštvo in šol. mladino na današnjo predstavo ZKD v prostorih kina Matice. Izredno zanimiv film se bo predvajal ob predavanju g. prof. Pavliča nas popelje v romantično Srednjo Ameriko v državo Mehiko in nam razkazuje kraljeve lepote in kulturo tamkajšnjega prebivalstva. Da omogoči posej najširšim krogom, tudi najnemovitejšim je določila ZKD ogromno znižane cene pri predstavah tega filma in sicer 2 in 4 Din za sedež na vseh prostorih. Današnja predstava se prične točno ob 14.30 uri v nedeljo ob 11 uri dopoldne. Preskrbite si takoj vstopnice, ker bo obisk z ozirom na nizke cene in zanimivo snov kar največji.

Alrauna

dete obešenca in vlačuge

po znamenitem romanu

H. H. Ewersa.

PRIDE V ELITNI KINO MATICA

Dnevne vesti.

Svima prijateljima pravoslavne vere želimo sretan Uskrs!

— Sprejemanje strank pri ljubljanskem oblasnem odboru. Predsednik ljubljanskega oblasnega odbora sprejema stranke ob ponedeljkih, sredah in petkih od 11. do pol 12. ure. Uradni prostori: Turjaški trg št. 3, II. nadstropje (hiša Kmetijske družbe). — Predsednikov referat obsega: predsedstvene, personalne, občinske in prosvetne zadeve. Odbornik dr. Juro Adlešič sprejema stranke ob ponedeljkih in petkih od 12. do 14. ure v prostorih finančnega oddelka Ljubljanskega oblasnega odbora, to je v palači »Krajske hranilnice«, Knafljeva ulica št. 9, I. nadstropje. Njegov referat obsega: finančne zadeve, zadeve oblasnega imetja, oblasnih podjetij ter obrti in trgovine. Odbornik dr. Anton Becelj sprejema ob torkih in četrtek od 12. do 13. ure v predsedstvu oblasnega odbora na Turjaškem trgu št. 3, II. nadstropje (hiša Kmetijske družbe). V njegov referat spada zdravstvo in dobrodelstvo. Odbornik prof. Evgen Jarc sprejema ob ponedeljkih, sredah in petkih od 11. do pol 13. ure v prostorih gradbenega oddelka, to je v Averspergovih palači, Gosposka ulica št. 15-I. V njegov referat spadajo: javna dela in splošno socialno skrbstvo. Odbornik dr. Anton Milavec sprejema ob ponedeljkih, sredah in petkih od 11. do pol 13. ure v prostorih oddelka za kmetijstvo, to je v Averspergovih palači, Gosposka ulica št. 15, pritličje. Njegov referat obsega vse panoge dejelne kulture.

— Uradne ure pri ljubljanskem oblasnem odboru in zavodih, ki so v njegovi upravi. Uradne ure pri vseh oddelkih ljubljanskega oblasnega odbora in pri zavodih, ki so v njegovi upravi, so od 8. do 13. ure in od 16. do 18. ure. Ob sobotah in ob dnevi pred prazniki odpade popoldanska služba; to dni se uraduje samo od 8. do 13. ure. Veliki petek, veliko soboto in na dan pred Sv. dnem se uraduje od 8. do 12. ure. V mesecu juliju in avgustu se uraduje od 8. do 14. ure. Glede državnih praznikov velja isto kot za državne urade.

— Vseslovanski kongres zdravnikov v Pragi. Kakor smo že poročali, se bo vršil v okviru IV. kongresa čeških prirodoslovcev, zdravnikov in inženjerjev od 24. do 29. maja 11. vseslovanski kongres zdravnikov. Po kongresu napravijo udeleženci skupne izlete v češkoslovaška zdravilišča. Prva skupina si ogleda Karlovo Vary, Jablonec, Františkovce, Lanžhot, Marijanske Lázně, druga skupina Poděbrady, tretja pa Luhačovice, Trenčanske Teplice, Píšťany, Strpeke Pleso, Tatranski Lomnice in Smokovce. Oni, ki se žele udeležiti kongresa in izletov, naj se prijavijo najkasneje do 30. aprila in obenem navedejo, v kateri skupini se žele ogledati kopališča. Prijave sprejema predsednik društva zdravnikov v Beogradu dr. Momčilo Ivković in pisarna IV. kongresa prirodoslovcev, inženjerjev in zdravnikov v Pragi II. Vladislavova ulica 14. Udeležencem, ki bi se prijavili pozneje, ne bo mogoče garantirati dobrega stanovanja niti udeležbe pri izletih. Udeleženci kongresa in skupnih izletov bodo imeli na češkoslovaških železnicah polovico vožnje, v vseh slovanskih državah pa dobe od češkoslovaških konzulatov brezplačne vize. Opozorjamo naše zdravnike, da porabijo to ugodno priliko in se v čim večjem številu odzovejo vabilu bratskih češkoslovaških zdravnikov ter si odledajo češkoslovaška kopališča, ki so znana po vsem svetu.

— Kongres slovanskih gledališč v Sofiji. Od 22. do 24. tm. se bo vršil v Sofiji kongres slovanskih gledališč, katerega se udeležijo zastopniki gledališč iz Varšave, Prage, Brna in Beograda. Razpravljalo se bo o medsebojnih gostovanjih poljskih, čeških, jugoslovanskih in bolgarskih državnih gledališč. Na dnevnem redu je tudi vprašanje ustanovitve Saveza slovanskih gledališč, avtorske prava in repertoarskega pokroviteljstva zaveznih gledališč nad deli slovanskih pisateljev. Beograjsko Narodno gledališče bo zastopal dr. Ranko Mladenović, zagrebško pa g. Bach.

— Iz državne službe. Za šefa okrajne katastrske uprave v Ptuj je imenovan geometar in šef sreske katastrske uprave v Celju Franjo Osle. V višjo skupino so pomaknjeni cariniki Grozden Pantenič, Janjo Gnezda, Josip Košir in Leopold Jurčič pri glavni carinarnici v Ljubljani, knjigovodja pri centralni carinski blagajni v Ljubljani Franjo Pavlič, cariniki pri glavni carinarnici v Mariboru Dragoljub Pavlovič, Stanko Rudež in Ferdo Zabavnik, carinik v Dravogradu — Meži Dragomir Čavič, carinika na Jesenicah Andrija Četkovič in Franjo Pavlovič in carinik na Raketu Miroslav Medanič ter strokovnjaki

tobačne tovarne v Ljubljani Srečko Bizjak, Anton Petrovič in Jakob Debeljak.

— Iz diplomatske službe. Imenovani so: za generalnega konzula v Monakovu direktor političnega oddelka zunanjega ministrstva Milan Jovanović, za svetnika poslanstva v Atenah šef personalnega oddelka v zunanjem ministru Ivan Gerasi-mović, za generalnega konzula v Milanu svetnik poslanstva v Madridu Momčilo Juršič, za svetnika poslanstva v Varšavi generalni konzul v Bukarešti Milan Antič, za generalnega konzula na Reki svetnik poslanstva v Pragi Vasa Protič, za generalnega konzula v Bukarešti svetnik poslanstva v Budimpešti Ivan Vuković.

— Zaveza po premostitvi Pokojniškega zavoda iz Ljubljane v Primorje. Posl. Rude Bačinič je poslal ministru za socialno politiko obširno spomenico glede Pokojniškega zavoda v Ljubljani. V svoji interpelaciji kritizira postopanje zavoda, češ, da ne odgovarja na vloge in da zlasti pomorski kaplani in strojniki ne dobe nikakih informacij glede svojih pokojnin. Interpelant zahteva, da se Pokojniški zavod premesti iz Ljubljane v kakšno primorsko mesto, ali pa da se vsaj osnuje posebna podružnica za Dalmacijo.

— Velik ukaz o spremembah v šolski službi. Prosvetno ministstvo je pripravilo velik ukaz o imenovanju in premeštvah učitelstva. Ukaz bo objavljen po pravoslavnih velikonočnih praznikih.

— Profesor Struve v Beogradu. Znan ruski ekonomist prof. Peter Struve, ki je bil zadnji zunanji minister Denikinove vlade na Krimu, prispe je dni v Beograd. V nedeljo 22. tm. bo predaval v dvorani nove univerze o sovjetskih Rusiji.

— Redek gost v Beogradu. Te dni je prisel v Beogradu Mahmud Omer Abaza, ki potuje okrog sveta. Napotil se je 18. februarja 1928 iz Egipta in je prehodil do sedaj Azijo, Avstralijo, Afriko, Italijo, Albanijo in Črno goro. Egiptski geografsko društvo mu je obljubilo 130.000 dolarjev, če prepotuje ves svet peš.

— Potovalni učitelji za poljedelstvo. Na prizadevanje poljedelskega ministva bodo nastavljeni posebni potovalni učitelji, ki bodo imeli na deželi predavanja o racionalnem obdelovanju zemlje.

— Kongres socialistične stranke Jugoslavije. Med pravoslavnimi velikonočnimi prazniki dne 15. in 16. t. m. se bo vršil v Beogradu kongres socialistične stranke Jugoslavije. Kongresa se udeležijo tudi znani voditelji avstrijskih socialistov dr. Fritz Adler, ki je znan iz svojega atentata na ministrskega predsednika grofa Strürgba na Dunaju 1. 1917. Iz češkoslovaške bo prisostvoval kongresu poslanec in senator Soukup, iz Bolgarije pa posl. Sakazov.

— Pri bolečinah hemeroidov, telesnem zaprtju, natrgovanju telesa, abscesih, krvavitvi debelega črevesa, siljenju na vo-do, bolečinah v križu, tesnobi in prsih, močnem utrujenju srca, omotičnosti nam pri-naša raba prirodne grenčice »Franz-Josef« vedno prijetno olajšanje, večkrat pa tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni dajo v mnogih slučajih vsak dan zjutraj in zvečer piti po pol kupice vode Franz-Josef. Dobi se v lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 26-T

Iz Ljubljane

— Iz investicijsko posojilo mesta Ljubljane. Zadnji čas se vrše resna pogajanja za investicijsko posojilo, katero namerava mestna občina ljubljanska najeti v inozemstvu. Te dni se je vršila ocenitev vsega mestnega premoženja in nepremičnega premoženja, pri kateri so sodelovali vsi prizadeti šefi uradov.

— Današnja operna predstava »Mignon« odpovedana. Uprava opozarja gledališko občinstvo, da je morala vsled obolenosti Davidove in pa vsled obolenosti gđ. Popovičeve, ki je bila tako ljubezniva, da je pred par dnevi prevzela vlogo Filine, odpovedati nocojšnji vprizoritvev Thomase-ove opere »Mignon«. Gledališče ostane ta večer zaprto in uprava prosi, da vzame občinstvo to na znanje.

— Telefonska govorilnica pred Ljubljanske kreditne banke. Izvoščki in avto-taksi so bili dosedaj popolnoma navezani na milost in nemilost hotelskih portirjev, ki so jih obvezovali, če jih je ta ali oni gost zakelel. Ker je s tem trpel promet in pa izvoščki ter avto-taksi sami, je sklenila za-druža izvoščkov napraviti lastno telefonsko govorilnico pred Ljubljanske kreditno ban-ko. Ta govorilnica dobi svojo posebno te-lefonsko številko in bo mogoče na to šte-vilko vsak čas priklicati avto-taksija ali pa izvoščka. Mestna občina je že v ta namen dovolila prostor pred Kreditno banko, ta-

ko že bo telefonska hišica vsak čas po-stavljena in bo s tem pomagano občinstvu nedostanku, ki je sedaj vladal v naši jav-nosti. Ljubljana se s tem približuje drugim modernim urejenim mestom, ki imajo že take govorilnice.

— Iz Pojemal prisadeti Barjani. Posre-dovanje odbora, ki se je ustanovil v Ljub-ljanski oblasti za prizadeje po ujmah, je uspelo tako daleč, da dobi ljubljanska ob-last za bedno prebivalstvo 68 vagonov ko-ruze. Kakor smo že zadnjič omenili, bodo na posredovanje ljubljanskega župana dr. Puca prišli v poštev tudi Barjani, katere se je prvotno hotelo prenesti. Pri tej akciji pa je postopanje centralnega odbora v Beogra-du zelo šumno. Mesto da bi za kredit Din 2.000.000, za katerega jamči oblasni odbor v Ljubljani, dovolil nakupiti v Ljubljani dobro blago, ki bi se dobilo tudi cenejšje in v sedel tega tudi več blaga, nam vsiljuje cen-tralni odbor koruzo tamkajšnjih trgovcev, ki obeta biti slabša.

— Iz Promet avto-taksijev v Ljubljani. Od ponedeljka 16. t. m. dalje bodo stajali-šča avtoizvoščkov v Ljubljani pri hotelu »Slon« na Dunajski cesti, pri glavnem ko-ločvoru, pred hotelom »Union« v Franči-škanski ulici in pred kavarno »Zvezdo«. Na ta način bodo občinstvu na razpolago avtoizvoščki na najbolj prometnih krajih v Ljubljani, kar se je doslej zelo pogrešalo ker so stali doslej samo pred Ljubljansko kreditno banko na Dunajski cesti. Ni d-ro-ma, da bo nova razdelitev stajališč avtoiz-voščkov dobrodošla ljubljanskemu občinstvu.

— Iz Letni občni sber Kola jahačev in vosačev »Prestolonaslednik Peter« se vrši v ponedeljek, dne 23. aprila t. l. v stran-skem lokalu restavracije »Ljubljanski dvor« s sledečim dnevnim redom: 1. po-ročilo načelnika (predsednika izvrševalne-ga odbora); 2. poročilo tajnika, blaginje, gospodarja in računskih preglednikov; 3. volitev 10 novih odbornikov; 4. prireditve v letu 1928 in 5. službenosti. Člani uprav-nega odbora se prosijo, da se udeležijo v čim večjem številu. — Odbor. 318-n

— Otroške obleke, predpasnike od 30 Din dalje. Največja zaloga, češke blage, dunaj-ski izdelki. Kristofil-Bučar, Stari trg. 47/T

Pomladanske OBLEKE

moderne, v krasni izvršitvi, najlepših modernih vzorcev boste našli ugodneje kupili pri tvrdki F. Lukič, Stritarjeva ulica.

— Iz Hišni posestniki ljubljanski in okoliški se ponovno vabijo, da se v obilnem številu udeležijo obnega zbora novega društva hišnih posestnikov v Ljubljani v po-nedeljek, 16. t. m. ob 6. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. — Odbor. 321-n

— Iz Zmajev steg skavtov v Ljubljani sprejema novince za tekoče leto samo do 15. maja t. l. Po navedenem roku je vsako sprejemanje novih članov izključeno. Vpi-sovanje se vrši vsak terek in četrtek od 17-18. ure v palači Kreditne banke, Du-najska cesta 1a-V. 320-n

— Iz Dar Uršuli Wendling. Na naš po-ziv dobrim ljudem za pomoč starki Uršuli Wendling, ki je dobro poznala Prešerna, se prvi odzval gosp. Karol Polajnar, lastnik kavarne »Prešeren« za darom 20 Din. Ker živi starka v pomanjkanju, upamo, da se je bodo spomnili še drugi.

— Iz Predavanje v društvu »Soča«. Dne-s v soboto 14. tm. predava v Ljubljanskem dvoru g. prof. Joško Bačič »o zgo-dovini Istre«. »Sočani« Istrani in vsi prijatelji društva, ki se zanimajo in ljubite našo tuž-no lito udeležite se polnočestvno tega le-pega zgodovinskega predavanja. Začetek ob pol 21. zvečer. Vstop vsem prost. — Odbor. 319-n

— Iz V prid Dečjemu domu. Ki ga bo zgradilo društvo »Skrb za mladino« za re-veno in bolešno dečo na že kupljeni parceli v Aleksandrovcem, se bo vršila v nedeljo, dne 22. tm. velika tombola. Kupujte tablice! Dobitki bodo od ponedeljka dalje razstavljeni. Ker bodo v nedeljo, dne 15. tm. igrali v drami pasijonsko igr »INRI« se bo mla-dinska akademija vršila v nedeljo 6. maja popoldne. Je kupljene vstopnice veljajo za 6. maj. — Odbor. 322-n

— Iz Društvo vpkopjenih javnih name-ščencev za Slovenijo v Ljubljani ima letoš-nji redni občni zbor v nedeljo dne 15. tm. popoldne ob devetih v salonu restavracije pri Mraku na Rimske cesti. Pristop k tem zborovanjem imajo tudi nečlani državni vpkopjenci in vpkopjenke. K obilni udelež-bi vabi odbor. 315-n

Napad na sodne zapore

V sredo dopoldne je bil izvršen na sodno palačo v Moabitu v Nemčiji dr-zen napad. Oborožena topla je navali-la na sodišče in osvojila iz preiskovalnega zapora pisatelja Ottoma Braun-a. Parniki so začeli takoj zasledovati napadalce, toda Brauna niso mogli iz-slediti. Braun je sedel radi velezdaje že več mesecev v preiskovalnem za-poru. Nedavno je preiskovalni sodnik dovolil njegovim ljubici Olgi Benario, da ga lahko poseže. Sodni svetnik Vogt je dovolil posetiti Brauna tudi v sredo. Naenkrat je pa vdrlo v sodno pa-ladž šest elegantno obloženih mladenč-čev. Eden je stopil k Vogtu, mu nasta-vil revolver na prsa in zaklical »Roke kvitirajte!« Ko je hotel jetnik spoznat mladenčcu iztrgati revolver iz rok, ga je napadalec udaril po glavi tako, da se je zgrudil. Drugi napadalec so nava-lili na tajnika in ga držali za grlo, da ni mogel klicati na pomoč.

Sodni uradniki so aharinirali vse o-sobe, toda napadalec vsem mogel pri-jeti, ker so posežali s avtomobili. Za-držali so samo enega. Po dolgem okle-

vanju je prišel, da je bil napad skir-bo pripraviljen. Pri njem so našli re-volver, o katerem trdi, da so mu ga dali tovariši, ki so bili tudi oboroženi. Vse kaže, da ima Braun politične prija-telje, ki so hoteli preprečiti velezdaj-niški proces.

Sokol

VI. pokrajinski zlet JSS v Skoplju

V južnovzhodnih krajih naše ujedinjene domovine pod imenom »Južna Srbija«, ki so bili osvobodeni izpod turške jarma šele po balkanski vojni, si je začelo ju-goslovensko Sokolstvo utrati pot po sve-tovni vojni. Sokolstvo je tam v prvih za-četkih in je čisto razumljivo, da se mora ozirati pri svojem delu v širjenju sokolske ideje na tamkajšnji kulturni in gospodarski nivo prebivalstva ter na najrazličnejše razmere, v katerih žive naši najjužnejši bratje. Prva in najvažnejša briga našega Sokolstva je, da postavi tamkaj naprej zdrav in soliden sokolski temelj, ki je so-kolski naraščaj. V narodu pa mora vzbu-diti misel in zanimanje za sokolsko idejo in Sokolstvo; zbuditi se mora v njem na-ravno in sokolsko zavest. Vse to delo za-hleva premišljene in sistematične poti, po-globitve v tamkajšnje prilike. Brez tega bi bili vsi uspehi iluzorni.

Do dokaže tudi na zunaj svojo skrb in ljubezen za južno Srbijo in da pokaže ondomeku narodu vso lepo in veličino sokolske ideje in Sokolstva, odločilo se je jugoslovensko Sokolstvo, da pohiti letos med najjužnejše svoje brate in sestre, da priredi velik pokrajinski zlet v Skoplju na Vidovdan in da ob tej priliki skupno z nj-mi proslavi desetletnico obstoja naše dr-žave.

Sokolska župa v Skoplju, ki ima danes že skoro 30 edince, se pripravlja z vs-o resnostjo in sokolsko vnmogo za sprejem bratov in sester iz cele države. Prestati ima veliko preizkušnjo — organizirati zlet! Prepričani smo, da jo bo dobro rešila s pomočjo JSS. Organizacija zleta z vsem njegovim programom obsega v glavnem tele momente: a) obisk sokolskih žup JSS sokolskim društvom J. Srbije. b) Pohod v Skopje. c) Ostali momenti zleta: kovovski predvečer 27. junija, ki ga prirede sok. društva J. Srbije, da pokažejo življenje naroda J. Srbije, Vidovdanska proslava padlim junakom od Kosova do danes, pro-slava 10 letnice osvobodjenja in ujedinjenja, 20letnica osnovanja slovanskega Sokolske-ga Saveza, nastop vojske, Sokolov-sella-kov, glavna javna telovadba itd.

Vsak Sokol in vsaka Sokolica, ki se udeleži zleta v Skoplju, se mora zavedati važnosti svoje poti na jug; doli pojdemo kot nosilci sokolske misli in preporoditelji Južne Srbije!

— Češkoslovaško Sokolstvo in kinema-tografi. Zanimivo je, da se nahaja v sokol-skih rokah v češkoslovaški republiki čez 550 kinematografov, ki jih upravlja in vodi biografski odsek ČOS. Sokolska biografska zveza je močnejša od zveze privatnih last-nikov kinematografov in ima znaten vpliv na razvoj kinematografije v republiki.

— Uspeh bratske pomoči. Starešinstvo sokolske župe Mostar je objavilo z dne 8. aprila t. l. prvi spisek prostovoljnih pri-spevkov, ki jih je prejela za gladuhoče bra-te in sestre v svoji župi. Ta prvi spisek izkazuje vsoto 109.656 Din.

— »Sokolski Glasnik« št. 8. ima vse-bino: Uvodnik. — Proglas starešinstva JSS za VI. pokrajinski zlet v Skoplju. — Dr. Vladimir Belajčić: Sokol i selo. — Sloven-ski pregled — Dr. Laza Popović: Upso-mena na Kragulevac (iz marta 1914. g.)

— Uspeh bratske pomoči za gladuhoče v Hercegovini. — Dr. V. Murnik: Telovadba in narodno gospodarstvo (na-daljevanje). — IX. glavna skupščina JSS v Kragulevacu (sklepi in resolucije). — Iz starešinstva JSS — Iz žup. — Tudi vsebina te številke »Sokolskega Glasnika« je bo-gata in zanimiva. Vsak Sokol je dolžen postati naročnik »Sokolskega Glasnika«, ki izhaja v obliki dnevnega časopisa in stane na leto 50 Din. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Narodni dom.

— Sokolske gledališče v Radovljici uprizori v nedeljo, dne 15. t. m. ob 15. zad-njkrat v tej sezoni opereto »Veseli kme-tiči«. 317/n

Iz Celja

— c Na Ljudskem vsociščišču v Celju se vrši zaključno predavanje o ustavi v petek, dne 20. aprila ob 20. uri.

— Seja okoliškega občinskega zastopa-se vrši v nedeljo ob 8. uri zjutraj.

— c Podružnica Jugoslovanske Matice v Celju je imela v četrtek zvečer v Narodnem domu svoj občni zbor. Udeležba je bila mala. Iz poročil podružničnih funkcionar-jev je bilo razvidno plodno delo po-družnice v minulem letu. Priredila sta se Koroški in Rapalski dan; ki sta lepo uspe-la. Število članstva se je dvignilo na 244. Pri volitvah je bil izvoljen zopet stari od-bor pod predsedstvom g. Rafka Salmka. Pri slučajnosti se je vršila izborna debata o poživljenju delovanja podružnice v bodo-čem poslovnem letu.

— c Nočno lekarniško službo opravlja bodoči teden lekarna »Pri Ortu« na Glav-nem trgu.

Štiripersona detelja.

— Papa, naša sem štiripersona de-telja. To pomeni, da se še letos omo-žim.

— Beči no. Jaz sem pa mislil, da po-meni štiripersona detelja srečo.

Še o pomladi v Tivoliju

Velecenjeni gospod urednik!

V vašem c. listu od 7. tm. ste priobčili daljši članek pod naslovom »Pomlad v ljubljanskem Tivoliju« in se pri tem poleg nekaterih drugih obiskovalcev spomnili — skoro bi rekel — v nekoliko pretiranem smislu vašega g. Janeza in njegovih zaslug. Jaz sem star kneipovec in zahajam pogosto v jutranjih urah v Tivolij, seveda le v prvo cono, pa moram odkrito izjaviti, da g. Janeza, ki sedi ali pa ne sedi v vašem uredništvu, le redko kdaj vidim tam. Mo-goče, da zahaja ta gospod po ovinkih v tretjo cono, pa menda tudi tja le po po-trebi...

Znamo mi je, gospod urednik, da ste vi tolerantni in kulantni gospod, ki se nočete nikomur zameriti in ste vsakomur radevolje na uslugo, toda povedati vam moram, da ste v omenjenem članku vendar napra-vili veliko pogrško, ko se v njem niste spomnili niti z besedo enega najbolj vztraj-nih, velezaslužnih in vam dobro znane-ga obiskovalca — kneipovca Tivolija. Ne re-čem, da ni gospod Debelinko zaslužen mož in končno tudi vašemu gospodu Janezu ne odrekam vseh zaslug in vrlin, ki si jih steka morda v tretji conl, toda zasluge in vztrajnosti teh dveh gospodov skupaj pa še dolgo ne odtehtata onih gospoda Č.

Pred vsem povdarjam, da g. Č. pasira dnevno vse tri cone tivolskega eldorada. Obenem pa moram tudi povedati, da gospo-da Č. ne vleče v tretjo cono pomladansko prebujenje in brstenje in tudi ne zahaja tja, da bi pregnal arterijo in sklerozo, kajti v tem pogledu pri njem ni več pomoči, pač pa polaga gospod Č. veliko važnost na red-no delovanje njegovega »želodčka«. Vsako jutro, poleti in pozimi, v mrazu ali vročini, v lepem ali grdem vremenu, ko udari licej-ska ura na Bleiweisovi cesti pol sedmih, se odpro vrata in že stopa po cesti na Rož-nik velika moška postava še dokaj hitrih, vendar kratkih korakov, če tudi je g. Č. visoko preklan. Nasproti vile Carmen kre-ne na desno in 200 korakov na to izgine po postranskih potih v tretjo cono. Tu ga vi-diš prav pogosto stati pred kako klopio, kjer brska s palico okrog nje tako, da bi človek, ki ga ne pozna, mislil, to je goto-vo kak naravoslovec in išče žuželke, toda to brskanje ima čisto drug pomen. Mnogo-krat se mu posreči, da najde, kar išče in vsak tak slučaj javi takoj rednim obisko-vačem druge in prve cone. Obenem pa za-bavlja čez današnjo mladino. Gospod Č. je namreč tudi nekoliko zavesten. Ob preho-du iz druge v prvo cono, to je nekeje v onem delu parka, ki ga imenujejo »Monte Carlo« pomakne svoj kloboč nekoliko nazaj na glavo in prične tako žvižgati, da preka-ša vsakega kosa, ki z vrha visokega ko-stanja vabi nevesto, da poleti z njo čim prej v tretjo cono. Prekaša kosa pravim že z samo njemu prirojeno vztrajnostjo. On žvižga namreč ne samo »pomladi, mar-več tudi pozimi v najhujšem mrazu. Seveda samo žvižga, ne da bi imel pri tem kosu podobne namene, saj pa tudi nakraje žviž-ga ono melodijo, ki se prične nekako s tem-le besedilom:

Da, ko bil sem pred 60 leti še mlad, krepak fantič, sedaj pa imam palico — dežnik za konja, za vse drugo ni mi nič.

Pozabiti ne smem tudi omeniti, da ima g. Č. kot rednega spremljevalca palico, ali dežnik, katerega zadnjega pa ne odpre, če tudi lije dež kakor iz škafo. To pa menda radi tega ne, da ne omadežuje pravi zna-čaj pristnega kneipovca. Vračajoč se v pr-vo cono, bodri dnevno ostale kneipovce k vztrajnosti in revež tisti, ki se zakasni recimo vsled slabega vremena in ki ga sreča g. Č. že na Aleksandrovi cesti. Že od daleč mu kliče: »No cukermanderl, ali se bojiš mrokrote?«

Gospod urednik, jaz mislim, da je do-volj besedi in da boste že iz teh vrstic spoznali, da ste res zakrivali veliko ne-taktnost, ko se niste v vašem c. članku spomnili tega velezaslužnega gospoda niti z besedo. Če se morda če hočete pri njem osebno opravišiti, ga dobite vsaki dan od 6 do 8. ure zvečer neke na Miklošičevi cesti, koder tudi kneipa.

S pristnim kneipovskim pozdravom udani redni tivolijski obiskovalec cone I.

Gospodarstvo

— g Zvižanje uvozne carine na moko. Kakor znano, preživlja naša mlinarska in-dustrija težko krizo. Zato so lastniki mlino-ve že pred meseci zahtevali, da se uvozna ca-rina na moko zviša od 4 na 8 zlatih Din. Ta zahteva je bila tembolj utemeljena, ker je imela naša država najnižjo uvožno ca-rino na moko. Finančno ministstvo je končno ugodilo želji predstavnikov mlinars-ke industrije in je v četrtek odredilo, da se uvozna carina na moko poviša od 4 na 8 zlatih Din pri 100 kg.

— g Tekstilna konferenca. 20. t. m. se bo vršila v Centrali industrijskih korpor-a-cij konferenca predstavnikov tekstilne in-dustrije. Na dnevnem redu je vprašanje strokovne organizacije tekstilne industri-je in trgovinskih pogajanj s tujimi državami, zlasti s Češkoslovaško.

— g Monopolisti dohodki v februarju. so znašali 175.805.974 Din. Od 1. aprila 1927 do 29. februarja 1928 so znašali mo-nopolisti dohodki 2.208.247.402 Din, do-daj je bilo v proračunu določeno Din 2.088.284.749.90. Prebitok znaša torej Din 122.962.652.72. Največji prebitak je pri to-baku in sicer 98.980.994.22 Din, dalje pri cigaretnem papirju 22.460.188.01, pri petro-leju 8.848.286.21, pri soli 1.408.278.84 Din.

V šoli.

Učitelj je razlagal učencem pomen zrcala. Ko je končal razlago, je vprašal:

— Tonček, povej mi, kam pogledaš, ko se umiš, da se prepičlaš, da si dobro umiš.

— Na brisačo, gospod učitelj.

--- Moda ---

Elegantne promenadne obleke za pomladno sezono.

Lasje in frizura

Pred začetkom vsake sezone se v modi marsikaj napoveduje in ugiba. Obetajo se velike izpremembe kroja, barv in vzorcev, toda navadno se moda izoblikuje in uveljavi zelo počasi in na vsako izpremembo nas dolgo pripravljajo. Zadnja leta obeta vsaka sezona konec kratkih las. Človek ne razume, zakaj so naleteli kratki ženski lasje na tak odpor, saj so se ravnali po modi, ki je zahtevala, da mora biti vse praktično in enostavno. Nekatere modne revije priobčujejo dolge članke, v katerih trdijo, da elegantne dame že nosijo dolge lase. Vest, ki jih lansirajo v svet nasprotniki bubi-glavic, je treba sprejeti z vso rezervno.

Pozimi se je vršil v Parizu brivski kongres, na katerem so bili razstavljeni nešteti vzorci damskih frizur, med katerimi dolgi las sploh ni bilo videti. Toda moda oblik in klobukov se razvija zdaj od enostavnosti in praktičnosti k fantastičnosti, kar velja tudi za frizure. Dečje frizure so pri damah že izjemna. Lasje so sicer še ostriženi, vendar se pa že poznajo razni detajli, ki pričajo, da gre za damsko frizuro. Lepe žene podolgovatih obrazov nosijo najraje gladko počesane lase, ker jim ta frizura zelo dobro pristaja. Ta frizura ima mnogo variacij. Lase lahko počesamo na prvo po sredi ali po strani, zadaj pa tvorijo podolgovati ali širok vozel. To je odvisno od obraza. Ušesa so vedno prosta. Visokim in debelim ženskam pristaja dobro frizura s prostim čelom. Pri frizurah se je treba ozirati zlasti na vrat. Če niso lasje tako dolgi, da bi jih zavili zadaj na vratu navzgor, morajo biti vsaj tako dolgi, da nekoliko zakrivajo vrat. Pravijo celo, da dame vrata ne bodo več brile in da bodo lasje zadaj in ob straneh enako dolgi.

K večernim toaletam so nosile elegantne dame pozimi večinoma umetne lase. Zdaj je sezona velikih plesov končana in za male večerne toalete zadostuje ondulacija kratkih las. K večjemu dekoltetu spada frizura, ki ima na sebi več ženskega, kakor navadna bubi-glavica. Temnim lasem se zvečer zelo dobro prilaga okrasek iz briljantov ali biserov. Svetlo lasje se morajo zadovoljiti z diademi in pastelnimi barvami ali pa z umetnimi rožami. Elegantna dama, ki

je vedno brezhibno oblečena in zna negovati svoj kožo, je najbolj mikavna, če nosi gladko nazaj počesane lase, ker pridejo do veljave vse poteze njenega obraza. Nasprotno pa taka frizura povprečni ženski ne pristaja, ker se vidi vsi nedostaki obraza in polti.

Pozimi je že kazalo, da moda kratkih las pojema. Valoviti lasje na vratu so napovedovali dolge kite. Toda vse elegantne dame, ki so si pustile rasti lase, se vračajo zdaj z rivijere zopet z ostrizenimi lasmi, kar ni čuda, kajti pri kopanju, na jahti, pri tenisu, v avtomobilu ali na izprehodu v prosti naravi si ne moremo misliti ženske z dolgimi lasmi. Pomlad, ki zahteva vse preprosto in mladostno, nam tudi kratkih las ne bo vzela. In pretežna večina žensk je vesela, da kratki lasje še niso prišli iz mode.

Še nekaj o kravat

Že zadnjič smo omenili, da kult nošnje kravate, zlasti samoveznice, silno narašča in temu so se prilagodili vsi sloji od priprostega delavca do razvajenega meščana. Kmeti sloji po deželi in delavci v industrijskih revirjih so glavni konsumni odjemalci cenejših vrst kravate.

Kravata je nekaj tolmaja človeka, ki jo nosi. Način zavezovanja, kakovost, barve v finem ali brezokusnem vzorcu kravate — vse to pogostokrat izdaja nositelja tega edinega barvanega okrasa v moderni moški garderobi.

Razveseljuje pa je dejstvo, da je po naših trgovinah opažati veliko, pestro izbero. Kravate vseh vrst in variant, vseh barv, žanra in različnih kvalit.

Prednjači seveda izdelek dunajske svile, tekstilno-umetne industrije, ki je kar se tiče vzorcev in kakovosti na enaki višini s francosko na svetovnem tržišču. Sicer je pri nas opažati tudi razkošne francoske vzorce, zadnji izdelek, ki se odlikuje po svoji pestrosti, pisanosti in pikantnih vzorcih. Fran-

Preproge

Preproge vsake vrste je treba od časa do časa temeljito očistiti, ne samo ker so umazane, ampak tudi radi tega, ker so shojene.

Ni potrebno, da za tako čiščenje izdajete mnogo denarja, „RADION“ bo to storil brez velike muke.

Raztopi „RADION“ v mrzli vodi, namoči v tej raztoplini krpo in s njo v ravnih potezih briši po razgrnjeni preprogi.

Nadaljuj potem to pranje, toda s čisto mrzlo vodo, izkrtaj in izpraši preprogo, pa se bo izgled in barva pokazala, kot da je preproga nova.

coz prevladuje radi svojega rafiniranega okusa in te kravate radi ekskluzivnosti vsi radi kupujejo. To velja zlasti za boljše, popolnoma svilene samoveznice, dočim so Nemci mojstri za izdelke iz umetne svile. Seveda te kravate kvalitativno zaostajajo za francoskimi, so pa zato precej cenejše.

Med zadnjo modo spada nedvomno tudi mala samoveznica-pentlja v obliki metuljčka, ki je za poletni čas prav praktična. Vzorčki te kravate so majhni in v barvi harmonično kombinirani. Nosi se jih lahko k vsaki letni obleki.

Razdelitev dela v gospodinjstvu

Moderna doba zahteva, da pomagajo v gospodinjstvu po svojih močeh in sposobnostih vsi rodbinski člani. V starih časih je morala opravljati vsa domača dela gospodinja, dočim so rodbinski člani mirno gledali, kako mora napenjati vse sile, da jim dobro postreže. To zastarelo naziranje je bilo krivo, da so se žene kmalu postarale, kajti biti so morale od jutra do večera na nogah, da so ustregle možu in deci. Nikomur ni prišlo na misel, da zasluži mati malo več obzirnosti in pozornosti, da mora svoje moči varovati in da bi lahko pomagali pri delu tudi drugi rodbinski člani.

Zdaj se je naziranje o gospodinjstvu bistveno izpremenilo. Može, ki pomagajo ženam, niso več bele vrane in nihče se ne zgraža, če nosi mož premog in vodo ali če pomaga ženi pomivati posodo itd. V Ameriki so zakonski može že davno videli, da jim ne bo padla krona z glave, če primejo za kako domače delo. Upajmo, da prevlada to naziranje sčasoma tudi pri nas.

Redkejši so otroci, ki pomagajo materam pri gospodinjstvu. Samo na kmetih otroci ne pasejo lenobe, kajti že v zgodnji mladosti morajo pasti živino, delati na polju, pomagati materam pri domačem delu itd. Kmetje niso tako nespametni, da bi otroke negovali in razvajali. V mestih, je vzgoja otrok večinoma napačna. Preveč jih negujemo, dajemo jim preveč potuše in prostosti, smilijo se nam, da se morajo toliko učiti in le redko se dogaja, da bi jim dali kakšno delo. Otroci zrasto staršem čez glavo in ker se ne boje nobene kazni, postanejo predrzni, brezobzirni in sebični. Nobeno delo jim ne diši, nobenih dolžnosti ne poznajo in tako se dogaja, da so roditeljem v napotje, namesto da bi jim bili na stara leta v oporo.

Teh žalostnih razmer pa niso krivi samo otroci. Kakor kdo seje, tako bo žel in če je bila vzgoja napačna, ne moremo pričakovati, da bi bili otroci ubogljivi, marljivi in dobri. Moderna vzgoja navaja deco že od malih nog k delu. Dete se kmalu privadi delu in če mu je odmerjeno po njegovih močeh, dela rado in zna delo tudi ceniti. Toda z vzgojo je treba pričeti zgodaj. Že malčke je treba učiti, kako morajo sami skrbeti zase, kako naj se umivajo, češajo in oblačijo. Tako vzgojeni otroci so že povsem samostojni, ko začno hoditi v šolo in materi se ni treba ukvarjati z njimi. Čim se deca začne igrati, jo moramo naučiti, da zna pospraviti za seboj. Napačno je, če pospravljajo za deco odrasli. Otroci se navadijo nereda in mati mora pospravljati za njimi tudi pozneje, ko hodijo že v šolo.

Marsikatero domače delo lahko opravlja že deca. Deklice lahko posredujejo in pospravljajo z mize, zakurijo v peči, skuhamo kavo ali krompir, večje deklice lahko posteljajo postelje, pometajo, šivajo itd. Dečki lahko nosijo premog in drva, očistijo kljuko, nasekajo drv, hodijo v trgovino po razne potrebščine itd. S tem pomagajo materi obenem se pa telesno utrjujejo, osamosvojijo in vzgoje v sebi smisel za praktično življenje. Otroci, ki jih zna mati zaposliti v gospodinjstvu, se nikoli ne dolgočasijo in ker niso bili telesno pretirano negovani, so tudi duševno utrjeni in samozavestni. Takim otrokom se ni treba bati, da bi jih našlo življenje nepripravljen.

Vračamo se k oknu

Stanovanje je lahko še tako lepo in razkošno opremljeno, vendar v njem ni udobno, če ni dovolj dnevne svetlobe in solnca. Tudi najkрасnejši lesenec ne more nadomestiti zlatih solnčnih žarkov. Okno je najlepši okrasek stanovanja. Kako prijetno in udobno je sedeti pri oknu, kadar doma delamo, šivamo, pišemo, čitamo ali kramljamo. Toda v modernem gospodinjstvu je to žal večinoma izključeno. Moderna stanovanja so čisto zelo lepa, oprema je prvovrstna, toda udobnega kotička pri oknu v njih ni. Samo v starih hišah so nekatere sobe narejene tako, da imamo pri oknu kotiček, ki tvori nekako sobico zase. Moderna stanovanja pogrešajo take udobne kotičke in to je velik nedostatek.

Zdaj sedimo in delamo večinoma

za mizo sredi sobe daleč od okna, kjer je slaba svetloba. Zato domače delo gospodinjam ne diši več tako, kakor je dišalo našim babicam in prababicam. Morda bi tudi moderna žena raje sedela doma, če bi imela udoben kotiček pri oknu. Nemški arhitekti so o tem prepričani, kajti nedavna razstava pohištva v Stuttgartu je pokazala, da se vračamo tudi v moderni arhitekturi k udobnim kotičkom pri oknu. To je praktično, pa tudi koristno, kajti pri oknu imamo vedno dovolj svežega zraka in svetlobe. Življenje v svetlobi vpliva blagodejno na misli in na živce. Ljudje, ki žive v svetlobi, so vedno veseli, dočim so oni, ki morajo stanovati v mračnih ali umetno razsvetljenih stanovanjih, nervozni in zamišljeni. Moderni človek ljubi svetlobo. Zato daje prednost malo okrašenim zastorom, ki propuščajo čim več svetlobe. Če se nam ni treba bati, da nas kdo opazuje, pustimo okno nezagrnjeno in obesimo samo kratke zastore, ki svetlobe sploh ne ovirajo.

Humoristični kotiček

Dober odgovor.

Katera voda lahko razje tudi najtrši kamen?

— Ženske solze dragi prijatelji.

Detski možgani.

— Torej, kaj misliš Tonček, zakaj sta bila Adam in Eva izgnana iz raja?

— Najbrž sta pozabila plačati najemino.

Kočljiva zadeva.

— Sram vas bodi, tako krepak in zdrav ste, pa beračitel!

— Kaj pa naj storim, gospod, saj sem se z beračenjem tako odedel!

Imenitna zavarovalnica.

Naša zavarovalnica izplačuje zavarovalnine tako hitro, da lahko vdova zavarovanega moža že iz zavarovalniške plače pogrebe.

— Naša zavarovalnica pa posluša še hitreje. Mi pošliemo agente na kraj nesreče, še predno pride sodna komisija, da pregleda truplo.

— To še nič ni, gospoda. Pri nas je padel oni dan krovček s strehe in ko je letel mimo prvega nadstropja, mu je naš blagajnik že izplačal zavarovalnino.

Zdaj je že vseeno.

Žena možu: Sram te bodi, da si poljubljaj služkinjo!

Nikar se ne jezi, stara, zdaj je itak vseeno, ker si ji že odpovedala.

Marie Loulo:

Srebrna nit

Ime ji je bilo Ninon kakor slavni Lenclos, kateri je bila v marsičem podobna. Bila je krasna žena, svesta si svoje lepote in ponosna nanjo. Lepota je bila vrednota, katero je drago plačal njen mož, markiz de Vaurien. Rodbina mu je hudo zamerila mežljanso. Kdo je še kdaj slišal, da bi se potomec tako odlične plemiške rodbine oženil s plebejko, ki vrhu tega niti bogata ni bila!

Ne, Ninon ni bila bogata. Njen oče je bil vrtnar in upravnik vile, kamor je zahajal markiz včasih na odmor po burnem življenju v vele mestu. V vili se je dalo preživeti nekaj dni ločeno od sveta. Markiz ni sprejemal gostov in morda je baš zato v tišini in osamljenosti opazil divno polt in krasna usta vrtnarjeve hčerke. Ninon mu je bila tem bolj všeč, ker ni bila naprodaj, kakor večina lepih in siromašnih žensk. Na veliko ogorčenje svoje rodbine in začudenje svojih prijateljev se je oženil z njo.

Ninon, zdaj že markiza de Vaurien, je v razkošju in sijaju močevega gradu še bolj razcvetela. Dragocene obleke, nakiti in vse udobnosti, s katerimi jo je obdal mož, so napravile iz nje eno najznamenitejših lepotic v začetku devetnajstega stoletja. Njena naravna inteligenca se je poglabila s čitanjem in sa-

moizobrazbo, po kateri je kar koprnela. Ninon de Vaurien je postala prava dama.

Njen zakon ni bil posebno srečen. Kmalu se je rodila hčerka in to je docela nadomestilo mladi ženi malo hladno možovo ljubezen. Markiz jo je imel rad, saj jo je vzel kljub vsem protestom in bojem z rodbino, toda njegovo življenje, še vedno bogato na ljubavnih pustolovščinah, je bilo vendar neprimerno bolj izžeto, nego življenje njegove žene, ki je stala z osemnajstimi leti pred svojo prvo ljubavno pustolovščino, s katero je šla naravnost pred oltar.

Bila je kot svež češnjav cvet delikatega, finega vonja kraj opojne, strupeno duhteče orhideje.

Toda markiz ji je dal ime, bogastvo in hčerko. Poleg tega je bil markiz ponosen nanjo in na njeno lepoto tako, da je ustregel vsaki njeni želji.

Toda čudna so pota božje previdnosti. Markiz je dve leti po poroki umrl in zapustil svoji ženi ogromno b. astvo.

Njegova smrt za njo ni bila posebno hud udarec. Sprejela jo je potrpežljivo zavedajoč se, da ji mož ni nudil vse one ljubavne opojnosti, po kateri je hrepenelo njeno srce. Sicer je pa imela hčerko, s katero je podila od sebe težke misli.

Hčerki na lubo je mlada markiza posvetila, da je imela samo moža, ne

pa ljubčka. Hčerko je ljubila tako, da niti opazila ni, kako se druge žene pehajo za ljubeznijo izven zakona.

Vsa se je posvetila svojemu otročiču, bedela je nad vsakim njegovim korakom in bila je vsa srečna videč, kako se razvija v krasno deklico.

Ko je hčerka dorasla, je bila markiza razmeroma še mlada. Po mirnem in brezskrbnem življenju se ni postarala in obe sta bili kakor dve krasn, dražestni sestri.

Kaj čuda, da se je hčerka še zelo mlada poročila z lepim plemičem. Njuna sreča je bila popolna.

Šele tedaj je Ninon de Vaurien spoznala, da stoji sredi življenja, ki ga je komaj okusila. Njena polt je bila še vedno čudovito nežna, njeno naročje je čutilo, kako strastno bi se lahko objemalo. Obšlo jo je nepremagljivo hrepenenje po življenju, ko je videla, da ima hčerka že svoje domače ognjišče in da je njenih skrbi konec.

In začela je vabiti goste v svoj grad. Vrj je dala zasadiť z najlepšimi rožami. Prvovrstni pariški modni saloni so ji dobavljali toalete, odlična družba je občudovala njen okus in izbrano eleganco. Na gradu Vaurien ni bilo še nikoli tako veselo.

Visoke, vitke postave se je zdela v brokatski obleki z dolgo vlečko še vitkejša. Njena krasna glava s grčkim

vzdom razkošnih temnih las je bila sama umetniško delo, vredno kiparjevega dela.

Kaj čuda, če so se začeli sukati okrog krasne in bogate markize kavalirji, ki so bili njeni stalni gostje.

A eden, Gaston d'Espernay, odlični plemič lepih manir, je imel menda največ izgledov na uspeh.

Markiza je bila sicer zelo gostoljubna, vesela in duhovita, toda v naročje lepega Gastona se ni dala tako lahko zvabiti.

Nekega jutra, ko ji je komornica popravljala lase, je markiza pogledala v ogledalo in prebledela. Pogledala je še enkrat: da, nobenega dvoma ni bilo. Na senco je opazila siv las! Skrila je sicer presenečenje pred komornico, toda pomirila se ni mogla.

Ves dan so ji uhajale misli k srebrni niti, ki se je vila po njenih bujnih kodrih. Ne, ni imela sile, da bi jo izpulila. Hotela jo je pustiti na senco kot usodno svarilo, da se bliža starost in da mladosti prav za prav ni preživela, hotela je, da bi jo srebrna nitka vzpodbudila, da bi vzela od življenja, kar se je še dalo vzeti. Ta srebrna nitka naj bi jo poglala v naročje lepega Gastona, dokler ne bo poznano in dokler se ne začne zbirati okrog prvega sivega lasu drugi, ki jih bo težko utajiti.

Vsa strast osamljenih noči je napolnila njeno srce. Veliki življenja, ki jih je

slišala kot daljno pesem so zaigrali v njenem srcu kot mogočen orkester. Vedela je, da se bliža meji življenja, kjer jo še mami ljubavna opojnost, ki jo obseva kot zarja zahajajočega solnca. In ves njen organizem je zahteval, da ujame vsaj te zadnje žarke. To hrepenenje jo je poglalo v naročje strastnega Gastona.

Se nikoli ni imel Gaston d'Espernay tako strastne in dražestne ljubice, kakor je bila Ninon de Vaurien. Primerjati njene poljube in njeno naročje s katerokoli drugo ljubico bi pomenilo oskruniti lubezno.

V poljubih Ninon de Vaurien se je razgorelo dolgoletno hrepenenje in zavižgali so plameni nasilno zadrževanega ognja. V teh poljubih je drhtel ves strah pred bližajočo se starostjo, vsa bojazen, da bi njena pozna pomlad ne izhlapela v jesenski zrak.

Omamljena od njegovih poljubov in utrujena po strastnih objemih se je vrnila iz spalnice v salon. Na razkošni pisalni mizi Louis XV. je ležalo pismo njene hčerke, ki je vsa srečna pisala, da pokloni dobri mamici kmalu vnuka.

Prva ljubavna opojnost Ninone de Vaurien in Gastona d'Espernay je ostala tudi zadnja. Ko sta se znova srečala, je dejala smeje:

— Kaj hočete? Staramo se. Kmalu bom babica.

Francoska tajska legija

Nemška gonja proti tajske legiji. — Kratka zgodovina in junaštva tajske legije, v kateri so zastopani malone vsi evropski narodi.

Zadnje čase se je začela zanimati za francosko tajske legijo zlasti Nemčija, ki jo hoče s filmi, brošurami in predavanji prikazati svetu kot pravo strašilo. Nemci štijo pri tem svoje interese, ker jim ni prijetno, da odhaja v francosko tajske legijo toliko mladih Nemcev, med katerimi so tudi dobri častniki, ki jim razmere v Nemčiji ne konvenirajo. Zato opozarjajo mlade romantike in obupance, da tajske legije ni raj, marveč peklo. Kljub temu je pa naval Nemcev v tajske legijo vedno večji. Nemčija trdi in bo trdila pozneje še z večjo verno, da poteka l. 1930. pogodba o tajske legiji in da izgubi Francija pravico vabiti tuje v svojo legijo. Res je, da je bila francoska tajska legija ustanovljena l. 1830. za 100 let, res je pa tudi, da je to francoska državna ustanova, v katero se sme vmešavati edino Francija. Francoska vlada odloča, koga sprejme v kolonialno vojsko.

Tajska legija je bila ustanovljena z zakonom z dne 9. marca 1830 in sicer tako, da jo tvorijo Francozi in tuji. Vsak polk ima 8 tujih oddelkov, od katerih so tvorili prve tri Nemci in Švicarji, ostali so pa bili italijanski, španski, belgijski, holandski in poljski oddelki. Osmi oddelek je bil določen za prostovoljce drugih narodnosti. Spodnja je bila tajska legija samo v Alžiru, od koder so jo leta 1835. poklicali v Španijo, kjer se je udeležila državljanske vojne med pristaši dona Carlosa in Isabelle II. Tajska legija, kateri se je pridružil v Španiji še legija francoskih dobrovoljcev, se je borila na strani Isabelle. Pozneje se je udeležila bojev na Krimu, v Italiji, Maroku, Mehiki, Tonkinu, Indokini, Sudanu, Dahomei in na Madagaskarju.

Najbogatejša rodbina v Evropi

Sin prišeče očetu, da bo prisilil tlačitelje židovske rase upogniti kolena pred njim. — Pet sinov siromašnega žida in vsi milijonarji.

Kakor mnogi drugi milijonarji, zlasti ameriški, tako tudi Rothschild v mladih letih ni živel v izobilju, marveč v bedi in pomanjkanju. Rothschildovo bogastvo ima svoj začetek v zakatni, umazani ulici Frankfurtu. V drugi polovici 18. stoletja je živel v Frankfurtu siromašni trgovec Mayer, čigar sin Amschel je začel iz malega in si pridobil ogromno imetje. Ime Rothschild izvira od rdečega ščita, ki je visel nad branjarijo v Frankfurtu. Priporočilni, da je nekoga večera l. 1750 sedemletni Amschel poslušal pripovedovanje svojega očeta s plamtastimi očmi in ko je oče končal svoje pripovedovanje je deček stisnil pesti in zaklical: »Pomiri se, oče! Ko dorastem, prisilim te krute tirane, da upoginejo pred menoj kolena! In to prisego je deček v polni meri izpolnil.

Že kot 12-letni deček je bil Mayer Amschel znan daleč naokrog kot spreten trgovec. Zbiral je stare novičke in razne dragocenosti ter sklepal tako ugodne kupčije, da so se mu vsi čudili. Kmalu je spoznal da mu je Frankfurt pretesen in nekoga dne je pobral šila in kopita ter se napotil v Hanover, kjer je takoj dobil službo pri nekem bankirju. Čez nekaj let je imel že toliko denarja, da se je lahko vrnil v Frankfurt, kjer je ustanovil trgovino z zlatinami in dragulji na debelo. Njegovo bogastvo je začelo naglo naraščati in čez nekaj let je bil Amschel Mayer najbogatejši mož v Frankfurtu. Bil je splošno znan pod imenom »pošten žid« in tega priimka je bil bolj vesel, nego bogastva. Sreča mu je bila naklonjena in kmalu je čakal, da bo mogel očetu dano prisego v polni meri izpolniti.

Petr Koževnikov: Človek in njegov čas

Sel je človek po široki ravnini. Bil je mlad, veselo se je oziral okrog in mirno mu je utripalo srce v prsih. Kakor ura je šlo srce vsako sekundo življenja človeku in merilo čas, ki mu je bil določen za bivanje na zemlji. A sam čas je vel nalik vetru v pustinji človeku za petami in ga je nesel kakor jetnika v svojem toku. Človek se ni mogel iztrgati iz tega toka, ni se mogel obrniti in kreniti nazaj. Naprej, neprestano naprej! Kakor se ne da ustaviti ali obrniti v drugo stran veter v pustinji, tako je tudi s tokom časa. Tako je sel človek in naenkrat je naletel na globoko razpoko v kamenitih tleh. Ne da bi dolgo razmišljal, kako priti na drugo stran, je preskočil temno brezno. Njegove noge so bile mlade in trdne, zato je lahko premagal to oviro. In ko je bil na drugi strani, je mirno nadaljeval svojo vsakdanjo pot. Kmalu je dohitel mladenko, ki je hitela po isti poti. Človek se je zaljubil v mladenko in kot mož in žena sta nadaljevala pot. Prijetno je bilo človeku iti z mlado ženo.

Šla sta in šla in znova sta naletela na prepad. To pot je bil že širši in oba sta morala razmišljati, kako bi prišla na drugo stran. Krenila sta desno, zavila levo ob robu prepada in kar sta zagledala ožbi naravnih mostič.

Ni bilo lahko odločiti se za ožek prehod čez prepad. Obema se je vrtilo v

skratka povsod, kjer je šlo za kolonialno vojno. Med svetovno vojno se je junaško borila na francoskem bojišču.

V tajske legiji so bili vedno tudi Čehi. Tik pred svetovno vojno je bil v nji 1.200 Avstrijcev, od teh 350 Čehov. Skupina, med katero je bilo največ Čehov, je imela pri Charleoi nalogo zadržati nemške čete, ki so navale na francoske postojanke tako, da se je bilo bati proboja fronte. Ta skupina je poginila do zadnjega moža. Imena teh junakov še zdaj niso znana.

Kaj žene mlade ljudi vseh narodov v francosko tajske legijo, kjer morajo služiti leta in leta v strogi disciplini in brez nade, da bi mogli pobegniti, če zahrepe po domovini? Na to vprašanje je težko odgovoriti. Eni gredo v tajske legijo iz obupa, druge žene bediti, tretje hrepenenje po pustolovščinah, četrte nesrečna ljubezen itd. Med voljake tajske legije je najmanj povprečnih, vsakdanjih tipov. Med njimi so seveda tudi idealisti, ki se hočejo žrtvovati za evropsko civilizacijo. Nedavno sta izšli dve knjigi Američana Rockwella in Rusa Peškova. Rockwell je že mrtev, padel je za Francijo. Njegov brat je izdal njegove spomine. Ko je bil Rockwell smrtno ranjen, je pisal materi: Če umrem, boš lahko ponosna, da je dal tvoj sin življenje za človeštvo. Rus Peškov je zdaj major v tajske legiji. Med svetovno vojno se je boril na zapadni fronti, kjer je bil težko ranjen. Udeležil se je tudi bojev v Maroku. V svoji knjigi opisuje tipe in življenje v tajske legiji. Opisuje tudi boje z Abdel Krimom in pravi, da z veseljem služi v tajske legiji, ker je prepričan, da se žrtvuje za vzvišene ideale.

Velik preokret je nastal v njegovem življenju, ko je bil predstavljen deželni grof Viljemu IX. Hessenskem. Deželni grof je sedel baš pri šahu, ko je privedel baron Erstoff Rothschilda, da mu ga predstavi. Ali znate igrati šah? — je vprašal Viljem, kateremu je predla slaba, ker je hotel nasprotniku napovedati mat. Dovolj dobro, je odgovoril mladi žid, da bi kralja s stolpom od desne strani, če be bi bil na vašem mestu. Deželni grof je napravil potezo po njegovem nasvetu in dobil partijo. Takoj je imenoval Rothschilda za svojega dvornega bankirja. To se je zgodilo v času, ko je Napoleon ogrožal evropske prestole in osvajač državo za državo. Ko se je približala Napoleonova armada Hessenu, je deželni grof Viljem pobegnil. V naglici je pustil vse svoje bogastvo v Rothschildovih rokah misleč, da ga bo lahko dvignil, ko se vojna vihra poleže. Vedel je, da je denar v Rothschildovih rokah bolj varen, nego v Napoleonovih. Viljemovo premoženje je takrat znašalo 250.000 šterlingov. Rothschild je znal ta denar tako spretno investirati, da je naraslo premoženje hessenskega deželnega grofa v šestih letih na 1 milijon šterlingov. Posojal je večje zneske Napoleonu in tudi danski vladi.

Na svoja stara leta je bil Rothschild že tako bogat, da je imel velik vpliv na evropske narode in vlade. Prisego, ki jo je dal svojemu očetu, je lahko izpolnil, ker so morali tlačitelje židovske rase ukloniti pred njim kolena. Ko je ležal Mayer Amschel Rothschild na smrtni postelji, je poklical k sebi svojih pet sinov in pet hčera ter jim povelil skupno vodstvo svojega podjetja.

glavi pri pogledu na globoko brezno. Toda človek in njegova družica sta bila še mlada in pogumna in zvesto sta čuvala drug drugega. Bilo je mnogo lažje priti čez prepad skupaj in tako sta se prišla za roke, stopila na mostiček in srečno ušla nevarnosti.

In znova sta se napotila dalje. Rodila se jima je deca. Tedaj človek ni več hodil sam, kakor spočetka, marveč je vodil za seboj svojo rodbino: ženo in dva sina. Mati in oče sta skrbela za otoka in otročiča sta rastle. Minila so leta in pripetila se je nesreča: žena je zbolela.

Bila je hladna jesen in njo, utrujeno od hoje in skrbi, je prepihal hladen veter ravnine. Ženo je mučila nekaj časa bolezen, potem je pa umrla. Človek je pretakal bridke solze ob njenem grobu. Pokopal jo je in se napotil s sinovoma dalje.

Hodili so dolgo. Sinova sta zrasla. Vsakemu je bilo že nad dvajset let. Človek samemu se je pa izpolnilo 60. leto starosti.

In znova so minila leta. In tedaj so znova naleteli na prepad. To pot je bil še širši in globlji in strašno je bilo pomisliti, da je treba priti na drugo stran. Zavili so desno ob robu prepada, krenili so levo, toda nikjer se ni dalo priti čez, nikjer ni bilo videti prehoda.

Tedaj se je starec človek ves zamisljen ustavil in ni vedel, kaj bi počel. Sinova sta mu pa dejala:

Da bi ostalo ogromno bogastvo v rodbini, je zabil svojim otrokom, da se morajo njihovi potomci med seboj žetiti in močiti. Njegov sin Anselm je ostal v Frankfurtu in prevzel vodstvo centralnega zavoda. Salomon Rothschild se je naselil na Dunaju, kjer je ustanovil podružnico. Tretji sin Nathan je imel ob očetovi smrti že dobro kdoče podjetje v Londonu, četrti sin Karel se je naselil v Neapolju, najmlajši sin Jakob je pa ustanovil podružnico v Parizu. Vsak Rothschildov sin je nadaljeval očetovo delo v drugi državi in z združenimi močmi so ustanovili pod rdečim ščitom največji denarni zavod Evrope. Rothschildova rodbina še vedno predstavlja harmonično celoto in je nedvomno najbogatejša v Evropi.

Multimilijonar zapustil hčerki en dolar

V Budimpešti je umrl nedavno bogati Američan John Brown, čigar premoženje se ceni na 30 milijonov dolarjev. Večina njegovega imetja je v nepremičninah. Brown, rodom Madžar, je živel dolgo v Ameriki in se je prilagodil ameriškim razmeram tako, da je napisal pred smrtjo oporoko, v kateri zapušta vse svoje ogromno premoženje sinu in možu svoje sestre, dočim je zapustil svoji hčerki, ki se je poročila v Ameriki za zamorcem, samo en dolar.

Ko je hčerka zvedela, da jo je oče tako kruto kaznoval, se je obrnila na nekoga budimpeštanskega odvornika s prošnjo, naj posreduje pri njenem stricu, da bi ji odstopil del ogromne dedščine. Stric je pripravljen izplačati ji 5.400 dolarjev. Toda nečakinja zahteva 36.000 dolarjev in je pozvala strica, naj da očetove nepremičnine na Madžarskem ocenti. Stric in brat pa nista hotela ničesar slišati o delitvi dedščine in zato je vložila zastopljena hčerka bogatega očeta proti njima tožbo. V torek se je vršila v Budimpešti obravnava, pri kateri je senat priznal Brownovi hčerki pravico do deleža na dedščini, kajti po madžarskem dednem pravu zakon za zamorcem ni prestopnik proti javni morali, kakor je v Ameriki. V Ameriki Brownova hčerka ni mogla tožiti in zahtevati zakonitega deleža, madžarski sodniki so ji pa priznali to pravico in tako bo dobila bogato dedščino, čim bodo očetove nepremičnine na Madžarskem ocenjene.

Najpopularnejši Japonec

Najpopularnejši Japonec je zdaj nedvomno princ Čičibu, ki bo zasedel japonski prestol in vladal 80 milijonom pripadnikov japonskega cesarstva. Mladi princ posnema na pritisk cesarice vdove angleškega prestolonaslednika. Rad zahaja v družbo in s tem si je pridobil splošne simpatije. Naziraje japonske javnosti o vladarski rodbini se je temeljito izpremenilo, odkar se princ tako rad udeležuje društvenega in družabnega življenja. Doslej je bila japonska vladarska rodbina nekaj svetega. Nihče ni smel videti mikadovega obraza. Zdaj poznajo Japonci člane vladarske rodbine kot navadne zemljane in to je zelo dvignilo njihov ugled v obeh javnosti.

O nobenem japonskem princu se ni toliko pisalo in govorilo kakor o Čičibu. Kamorkoli se gane, ga fotografirajo in vse, kar govori je takoj zabeleženo. Spremlja ga povsod cela tropa novinarjev, ki poročajo svojim listom o vsakem prestolonaslednikovem koraku. V enem se pa Čičibu vendar razlikuje od angleškega prestolonaslednika. Princ Waleški se namreč zelo boji japonskega življenja. Konji mu nadomestujejo ženske. Kot navdušen jahar raje pade petdesetkrat s konja, nego da bi se enkrat zaročil. S tem pa ni rečeno, da je slab jahar. Nasprotno, udeležuje se vseh konjskih dirk in že opetovano je odnesel prvo nagrado. Toda na svetu je že tako, da mora ta

koj zvedeti ves svet, če pade s konja sin vladarja največje države.

Princ Čičibu je vzbudil v japonski javnosti največjo senzacijo s svojo zaroko s Setsuko Matsudairo, s katero se je zaročil med vožnjo iz Amerike. Japonci so pisali in govorili nekaj tednov samo o tej romantični ljubezni. S posebnimi letali so poslali fotografije prinčeve zaroke v pristanišče in dalje na Japonsko. Uredništva japonskih listov so izdala težke tisočake za poročila o tem, kam gospodična Setsuka hodi, kaj počenja, kaj ji ugaja, kako se oblači, kakšni so njeni nazori itd. Zanimanje za bodočo cesarico se še zdaj ni poleгло. Še vedno pričujejo japonski listi obširne članke, v katerih omenjajo vsako podrobnost iz življenja prinčeve zaroke.

Zubkov se je spametoval

Kakor smo že poročali, je nemška pošta izgnala ruskega emigranta Aleksandra Zubkova, moža princeze Viktorije Schaumburg - Lippe. Zubkov, ki jo je nameraval najprej popihati v Afriko, si je sedaj premislil in se stalno naselil na Luksemburškem. Z njim pojde seveda tudi njegova žena, ki ne more brez njega živeti. In ker se namerava za stalno naseliti na Luksemburškem, prodaja sedaj princeza svojo palačo v Bonnu, ki je vredna najmanj 3 in pol milijona mark. Princeza se je odločila zapustiti Nemčijo zato, ker ji je Zubkov obljubil, da bo odšel pameten in da se bo oprijel poštenega dela.

Nova „svetnica“

Tereza Neumannova iz Konnersreutha je dobila nevarno konkurentko, ki ji utegne škodovati na renomeju. Gre za 13-letno Francozino iz Remiremonta Marcello Georges, ki ima tudi vizije. Dekle zatrjuje, da se ji prikazuje sama Mati božja na oblakih. Seveda so te vesti privabile v Remiremont ogromne množice navtnežev, ki bi radi videli čudež. Zanimivo je, da katoliški duhovščina k temu čudežu še ni zavzela nobenega stališča in je dosedaj ostala popolnoma pasivna.

Tereza Neumannova po vestih iz Nemčije že od božiča ni zavzela ničesar. Vsak petek ima vizije in stigmatizacije in zlasti na veliki petek je točila ves dan krvave solze. Zanimivo pa je, da se Tereza noče pustiti preiskavati od psihiatrov, češ, da ji neka višja sila velevala, da tega ne sme dopustiti. V tem grmu najbrž tiči zajec...

Hitrost nekdanj in sedaj

Pojmi o času in prostoru so se zadnja desetletja zelo izpremenili. Vest o Napoleonovi smrti je dosegla London v 60 dneh, dočim gredo zdaj s pomočjo radiofonije vesti še na večje razdalje v eni sekundi. Prvi parnik leta 1819 je skrajšal pot čez Atlantski ocean, za katero so potrebovale jadnice 32 ur, za šest dni, zdaj pa potrebujejo aeroplani za isto pot manj ur, nego je potreboval parnik dni.

Hitrost, s katero človek potuje, se hitro veča. Na zemlji je bila dosežena doslej največja hitrost 333 km, v zraku pa 450 km na uro. Nastane vprašanje, ali je mogoče to hitrost še povečati. Moderna tehnika pravi, da je to prav lahko. Drugo vprašanje je seveda, če bi človeški organizem prenesel še večjo hitrost. Angleški učenjak prof. Low dokazuje, da ni nobene ovire, da bi mogli ljudje potovati še desetkrat tako hitro, kakor zdaj. Šet leta 1880 so smatrali hitrost 30 km na uro za škodljivo človeškemu zdravju. Ko so bile zgrajene prve železnice, so mnogi zdravniki trdili, da bo to prometno sredstvo škodovalo človeškemu zdravju. Toda hitrost je nekaj relativnega. Če leti letalec proti močnemu vetru, čigar hitrost znaša 150 km na uro, z isto hitrostjo, ima gledalec na zemlji vtis, da se letalo sploh ne premika. Visoko v zraku človek sploh ne čuti hitrosti. Potnik v vlaku ima čut hitrosti

še ko pogleda skozi okno na brzotjavne droge in druge predmete. Če sedimo v stoječem vlaku in gledamo mimo vozeči vlak, dobimo vtis, da se sami vozimo. V ameriškem kinu so predvajali film, pri katerem so imeli gledalci vtis, da se peljejo. Občinstvo je sedelo na stolah, ki so se gugal in občutek gibanja je bil tem večji, ker so močni ventila orji pogonjali dvorano struje zraka. Čut hitrosti povzroča v človeku izpremembe, ki se vrše okrog njega. Če se vozimo v zaprtem avtomobilu po dobro asfaltirani cesti in če ne opazujemo pokrajine, se lahko zavedamo, da se vozimo. Pri odprtem avtomobilu nas pa opozori na hitrost zračni pritisk.

Prof. Low prihaja do zaključka, da se da hitrost, s katero človek zdaj potuje, še zelo povečati. Pred 80 leti so zdravniki trdili, da človeško srce ne prenese hitrosti 100 km na uro. Pozneje se je izkazalo, da vzdrži človeško srce brez vsake nevarnosti še mnogo večjo hitrost. Zdaj gre samo za konstrukcijo stroja, ki bi vzdržal hitrost 800 ali še več kilometrov na uro in letali bomo lahko desetkrat tako hitro kakor zdaj.

najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Umor blagajnika katoliške misije pojasnjen

Kakor smo že poročali, je bil 12. februarja v ulici de Varenne v Parizu odkrit umor, čigar žrtev je postal Spanec Feliks de la Tajada, blagajnik katoliške misije. Mož je živel sam in imel je številne posete. Gospodinja ga je našla usodnega večera za mizo z razbito lobanjo. Udarec je bil tako silen, da so brizgnili možgani na vse strani. Zločin je ostal dolgo nepojasnjen in šele zdaj je prišla pariška pošta morilcu na sled. Prvo to se je trdilo, da je morilec neki markiz in da je zapletena v afero tudi neka odlična Parižanka. Pariški listi so celo pisali, da bi jezuiti lahko povedali, kdo je morilec. Pozneje je pa padel sum na nekoga agenta, ki je tik pred umorom posetil patra in ga prosil miloščine. Pater ga je spodil, ker je bil mož znan kot izkoriščevalec dobredelnih ustanov. Agentu so aretirali, toda izkazalo se je, da je nedolžen. Sum je padel na cerkovnika Eguina, čigar stanovanje je bilo spojeno s patrovno pisarno po tujih vratah. Tudi ta sum je bil neutemeljen.

Te dni je pa policija ugotovila, da so zidari nekaj dni pred umorom popravliali dotično hišo. Med njimi je bil tudi neki italijanski zidar, ki se je mudil pozno zvečer v patrovi pisarni, kjer je opazil v blagajni in v predalčkih mnogo denarja. Zidar je zapustil hišo, pred odhodom je pa izjavil služkinji, da pride drugi dan popraviti dimnik. Drugi dan so res videli Italijana z dvema zidarijama v hiši. Mož je imel baie pri sebi kladivo. Preiskava je dognala, da je odšel v patrovno pisarno, potem ga ni pa nihče več videl. Opoldne so našli patra ubitega. Morilec je odnesel iz njegove pisarne 30.000 frankov in je takoj izginil iz Pariza. Gre torej za roparski umor.

Čitajte „PONEDELJEK“

starček, udaj se v svojo usodo. Še nekaj minut, sekund, in tudi ti boš večni... kakor čas, v mračni večnosti.

Napeto je poslušal človek to, kar mu je govorilo srce, in še bolj se je razžalostil. Naenkrat se je zdrnil in planil pokonci. Hotel je zbežati od prepada. Toda takoj je spoznal, da ga tok časa ne pusti nazaj. Znova je omahnil na tla in znova je gojil nado na rešitev.

Kar je začutil, da mu leze v dušo neko nejasno hrepenenje, kakor kača, skrita med kamenjem. Občutek je bil strašen, obenem pa čudovito prijeten: hrepenenje po praznini, po mračnem breznu.

Starec sam sebi ni verjel. Čudil se je in hud boji je bil v sebi, toda kača je lezla vedno globlje v njegovo dušo. In glej: to, kar se mu je zdelo vse življenje, od trenutka, ko je zagledal luč sveta, najstrašnejše in najbolj kruto, se mu in zdelo zdaj vedno bolj pravično in blagodejno.

Tako je starec sedel in zrl nepremično v črno globino. In zavedel se je, da šteje srce njegove zadnje sekunde.

Ali ste slišali kdaj šum časa? Ne, vi slišate samo šumenje vetra. Ki veje po ravnini. Toda zaslišite ga v zadnji uri, ko bodo vaša ušesa odprta in ko boste imeli notranji sluh. To šumenje zveni v ušesih monotonno in to je zvok ogromnega nihala časa.

V življenju ste ga slišali samo v utripanju vašega srca.

G. W. Appleton.

Skrivnost stare vojvodinje

Roman.

Če imate v tej zadevi kake skrivne misli, bi me morali informirati o njih že iz uljudnosti. Saj ste dovoli bistroumni, da ste se lahko prepirali, da ne govorim kar tja v en dan.

Moje začudenje je postajalo vedno večje. Se svoj živ dan me ni nihče spravil na tak način iz koncepta. Ta ženska, o kateri sem mislil, da ve za vojvodinjo bivališče, je bila nedolžna in vse je kazalo, da hoče baš od mene zvedeti, kakšna usoda je zadelo vojvodinjo.

Kar mi je šinila v glavo nova misel. Zadeva je postala naenkrat jasna. Vojvoda, mož te mlade dame, je zalezoval ubogo staro vojvodinjo, ne da bi obvestil o tem svojo soprogo. Najbrž je mlada dama slučajno zvedela za to zadevo in prirojena ameriška radovednost jo je gnala, da se je začela zanimati za usodo svoje stare sorodnice, ki ji je hotela očividno pomagati.

S tem je bilo vse pojasnjeno, toda zavedal sem se, da je zdaj položaj še bolj zapleten. Zavedal sem se, da imam opraviti z zelo premeteno in bistroumno žensko.

— No, ali še vedno oklevate z odgovorom?

— Ne, toda —

Slišal sem, kako bobna njena nožica nestrpno po parketu.

— Kakšen »toda«?

— Samo eden: Bojim se, da sva dostojno mnogo govorila, da bi se dotaknila stvari same, milostiva.

— Zdej se moram pa jaz čuditi. Kako to?

— Povem vam, če mi hočete odgovoriti še na eno vprašanje.

— Na milijon vprašanj vam odgovorim, dokler ne bo moja potrpežljivost izčrpana.

Pozneje sem se opetovano čutil svoji trdovratnosti in njeni neverjetni potrpežljivosti.

— Pa naj bo, — sem dejal. — Ali mi lahko pod častno besedo izjavite, da ne veste, kje biva zdaj stara vojvodinja?

Planila je pokonci in zdelo se mi je, da jo je zadelo to vprašanje kakor strela iz jasnega.

— Gospod! To je pa že od sile! Ne pozabite, kje ste in s kom govorite. Po vsem tem, kar ste mi povedali, vas vprašam odkrito in jasno: Kaj si prav za prav mislite, da mi stavite tako vprašanje?

— Dobil sem odgovor, kakršnega sem želel. Oprostite, milostiva. Nimam niti pojma, kje je sedaj stara vojvodinja, pač pa sem mislil, da mi lahko vi poveste, kaj se je z njo zgodilo.

— Kako to? Od kod naj zvem za njeno bivališče? — je vprašala začudeno.

— Od vašega soproga, milostiva.

Pogledala me je, kakor da mi ne zaupa.

— Od mojega soproga? — je ponovila.

— Da, tako sem mislil.

Naenkrat se je na ves glas zasmejala.

— Zdej pa že vem, zakaj hodiva kakor mačka okrog vroče kaše. Saj sploh nimam moža. Že štiri leta sem vdova.

Ta vest me je spravila v zadrego in nekaj časa sploh nisem mogel spraviti iz sebe glasu.

— Toda, — sem zajecjal, saj ne morete tajiti, da je na svetu vojvoda s tem imenom.

— Da, Vittorio, moj svak.

— Ali je to oni, ki je ubil v Rimu mojega očeta?

— Bože moj! Stihala sem o tem dvoboju. Ali je bil to vaš oče?

— Da.

— Čudno, kako se igra usoda z ljudmi.

Tudi jaz sem se čutil.

Z mlado, dražestno vojvodinjo sva se naenkrat prav dobro razumela. Zdej sem bil trdno prepričan o njeni iskrenosti in brez ovinkov sem ji povedal vse, kar sem vedel o zaronetni usodi stare vojvodinje.

Mlada vojvodinja je moje pripovedovanje zelo razburila.

— Tako rada bi jo videla, — je dejala zamišljeno. Sirota se že več let prepira s svojo rodinjo. Imam tehtne razloge za domnevo, da so jo kruto preganjali, nisem pa mogla zvedeti, zakaj so ji njeni sorodniki neprestano za petami.

Mož moj je umrl nekaj mesecev po našini poroki. Pred smrtjo mi je govoril o nekih rodbinskih listinah, ki jih je baje skrila stara vojvodinja. To je bilo vse, kar sem zvedela od njega. Bila sem zelo radovedna in ker se mi je nesrečna sorodnica smilila, sem komaj čakala, da se znova sestanem z njo. Zdej veste vse.

— To še ni vse, sem dejal smeje. Še vedno ne vem, kako ste zvedeli moje ime in moj naslov.

— O, to je bilo zelo enostavno. Moja komornica je prava klepetulja. Njena sestra je poročena neke v vašem okraju, če se ne motim na Pontifex Squaru.

Sestri je pravila o vaši reputaciji in tako sem zvedela od komornice, kje stanujete in kako se pišete.

Tisti hip so se začeli v veži težki koraki. Odprla so se vrata in na pragu se je pojavil elegantno oblečen gospod. Ustavil se je in me presenečeno pogledal. Vojvodinja je takoj vstala.

— Dovolite, gospod doktor, da vam predstavim markiza de Brinvilliers.

XIII.

Zakaj me je obšel tisti hip občutek, ki je bil zelo podoben ljubosumnosti, je ena onih psiholoških zagonetk, katerih bi se ne upal pojasniti. Toda ta občutek sem imel in oglašal se je še bolj, ko je vojvodinja prijazno pripomnila:

— Ta gospod, dragi Alfonz, — je po čudnih potih v tesnih stikih z rodbino Frangipani. Njegov oče, ki je bil zdravnik v Rimu, je padel v dvoboju z Vittoriojem.

Markiz me je začudeno pogledal in vprašal flegmatično:

— Tako? Res?

To zaničljivo vprašanje me je spravilo iz ravnotežja. Čutil sem, da me hoče v oči mlade vojvodinje ponižati in zato sem naglo vstal.

— Upam, milostiva, da vam bo po mojem receptu kmalu odleglo, — sem dejal in se priklonil.

— O, nedvomno, tudi jaz sem prepričana, — je dejala in vzela recept z mize. Evo, Alfonz, bodi tako prijazen in preskrbi mi jutri v lekarni zdravilo.

Menda je spoznala po mojem obrazu, kakšne misli mi roje po glavi, ker se je hudomušno nasmehnila, rekoč:

— Apropos, gospod doktor, pozabila sem vam povedati, da je ta gospod moj svak in da me je gostoljubno sprejel pod svojo streho, dokler se moja sestra ne vrne iz Bostona. Igram torej vlogo

graščkinje, dokler je moja sestra na potovanju.

Ko mi je pri teh besedah pogledala naravnost v oči, me je postalo sram, da je tako jasno čitala moje misli. Obenem sem ji bil hvaležen, da mi je mučno zadevo tako odkrito pojasnila.

Ko sem se poskočil, mi je podala roko, ki sem jo proti svoji navadi krepko stisnil. Poklonil sem se markizu in kmalu sem bil na cesti. Čutil sem, da mi je bil svež zrak nujno potreben. Dražestna dama me je na prvi pogled očarala. Zavedal sem se, da mi bo stala njena divna postava odslej noč in dan pred očmi.

Na vogalu Kingbridge Road sem najel izvoščka in se odpeljal v Davenportov klub. K sreči je bil Davenport še v klubu.

— No, dragi Perigord, kako si opravil? Ali si našel svojo vojvodinjo?

— Da, in tudi markiza de Brinvilliers. Nedolžna tajna je bila kmalu pojasnjena. On je njen svak.

— To je zelo prozaično. Mislim sem, da je njuno razmerje bolj romantično.

— Kaj še! Ona in njena sestra sta bogati Američanki — kolikor sem mogel posneti iz pogovora z njo, sta iz Bostona. Ena se je poročila z italijanskim vojvodo, druga pa s francoskim markizom. Zakaj neki se Američanke tako radi poročajo z evropskimi plemiči?

Epilog k celjskemu učiteljskemu koncertu

Na pojasnila, ki smo jih 31. marca priložili iz Cella k članku o celjskem učiteljskem koncertu, nam je postal z. prof. Bajuk odgovor, katerega objava se nam je radi pomanjkanja prostora zakasnila in ki pravi med drugim:

Namen mojega poročila ni bil žalitev kogarkoli, temveč je bilo le »poročilo« vsem onim, ki »se jih tiče in onim, ki prav mogoče ali nič ne poznajo finančne plati koncertov«, kakor sem to dobesedno navedel v svojem poročilu. Iz poročila izvajati kakršnokoli žalitev bi bilo napačno.

V odgovoru nam je čisti dobiček natančno izračunan. Toda ravno ta račun je dokaz, kako malo je javnost o stroških koncertov poučena, da celo človek, ki hoče zavračati »napade«, le enostransko računa in pozabi na račune, ki jih ima društvo izven koncertne posredovalnice. Naši stroški izven posredovalnice pa so bili taki, da ima zbor od koncerta še nekaj sto dinarjev izgube. Pevci so imeli samo vožnjo plačano, vse drugo so plačali sami. Navedel pa nisem v poročilu vseh teh vsot, ker ni šlo za podroben obračun, temveč le za lokalne stroške in kosmate dohodke.

Odgovor povdarja, da so bili stroški za 1500 Din nižji, kakor jih je odobril odbor v proračunu. Res. Toda odbor je takoj zaprosil koncertno posredovalnico, naj nam skuša izposlovati znižanje najemnine za dvorano. Iz prvega proračuna pa odpadajo tudi plakati, ki smo jih tiskali posebej. Plakatiranje je bilo proračunano na 150 dinarjev, stalo je pa le 90 din, čiščenje je bilo v proračunu všeto s 400 din, potem je bilo pa po posredovanju posredovalnice tudi znižano. In vrh vsega tega je uplivalo na znižanje stroškov dejstva, da je posredovalnica odpisala vso provizijo in arazirala koncert zastoni.

Postavka o Zagrebu je zelo netočna: Moje poročilo pravi: V vsoti 7880 Din je poleg dvorane, klavirja, sobe ob odru, dveh garderob, razsvetljave, kurjave in čiščenja všeta vsa reklama (800 Din) da-

vek, vse take in provizija poslovalnici (735 din). V odgovoru je pa všeta popolnoma jasno in zgornji znesek samo dvo-rana.

Nerazumljivo mi je mesto: »Pisec sam pravi, da stane dvorana v Mariboru 3000 Din.« To trditve v mojem poročilu ni, ker naš zbor še ni bil v Mariboru in so mi tam razmere popolnoma neznane.

O razmerah v Celjskem domu res nisem poučen, ker nisem imel dosedaj še nikakega stika z njim in še danes ne vem, kdo imajo podrobno režiho v rokah.

Očitek demagogije odklanjam. Imel sem namen, ki sem ga postavil jasno v prvi odstavek svojega posnetka iz statistike. Priznam rad slab finančni položaj srednjih slojev, ker spadam tudi sam k njim, hotel sem pa poudariti, kolikor sem to že sedaj mogel: kdo polni naše kulturne prireditve, oziroma po mojem uvodu v II. odstavek: »kdo danes kulturo goji, kdo si je želi, kdo jo podpira in za njo tudi žrtvuje.« Ta bilanca gre ravno v prid nižjim in srednjim slojem. V tem sva si edina z gospodom, ki me je popravljal.

Nove knjige in revije

»Zdravje mladine«. Higijena doma in v šoli. Spisal dr. Mavricij Rus. Dolgoletni in priznani šolski zdravnik dr. Rus, mestni fizik ljubljanski, je napisal knjigo, ki jo smemo radi njene aktualnosti imenovati »zlati knjigi zdravja naše mladine«. Če hočemo vzgajati zdrave in čile, za življenjski boj sposobne sinove in hčerke, moramo dobro vedeti, kaj otroku koristi in kaj mu škoduje, kaj je ob raznih prilikah ukreniti za njegovo zdravje in kar je včasih še važnejše: kaj moramo opustiti. Vsak človek bi moral poznati vsaj glavna pravila za umno vzgojo mladine in se po njih ravnati. Pri telesni vzgoji mladine morajo z vso vneto sodelovati starši, zlasti naše žene, naše matere, naše gospodinje, učitelji in zdravniki naj z vneto sodelujejo. Zato bo ta knjiga, ki v poljudnem tonu obravnava vsa ta vprašanja in je koristna zlasti z ozirom na higijeno doma in v šoli, nedvomno zanimala vse in vsakogar in prepričani smo, da bodo po njej segli najširši sloji. Knjiga je opremljena z 18 podobami in 4 prilagami, ki pojasnjujejo tekst. Deloma so slike v bakrotisku tako, da knjiga po svoji opremi in tehnični izvedbi odgovarja plemenitemu namenu. Knjiga, ki ne sme manjkati v nobeni slovenski hiši, stane 40 Din. Založila jo je Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Jaroslav Hašek: Pustolovščina dobrega vojaka Švejka v svetovni vojni. V Ljubljani L. 1928. Založila Tiskovna zadruga. Prosveti in zabavi 21. zv. Strani 263. Broširana knjiga velja Din 46.—, v platno vezana Din 56.—, Delo, ki je postalo epohalno in slavno, prevedeno na različne svetovne jezike, uprizorjeno po odrih in filmovano, je zdaj izšlo tudi v slovenskem pre-

vodu. Švejk, češki Don Kihot, ki zanima ime-nitne estete in psihologe, se razširi tudi med Slovence, da se pozabavajo z njim in mu po-stanejo prijatelji. Hašek je v svoji knjigi na preprost, a tembolj učinkovit način osemil vse, kar nas je morilo in mučilo pred prevratom: militarizem, špolsko, policijsko, vojaško in civilno sodstvo, vojaško zdravništvo, streber-ski patriotizem ter pravno gnulob vseh vrst veljakov v uniformah in čalargih, renegatstvo in nadutost močnih tepcev in denarčnikov. V Švejku je Hašek opisal ljudsko zdravo miselnost in čustvovanje med svetovno vojno, trpljenje in žrtve malega moža, ki je poginjal po letih, kr- vavel in umiral zato, da so bogatejši in delali karjere preumnozi sloveški lovili po »bojni-raznih« potentatov in generalov milosti. V hu-morni, navidežno naivni, a kronični in satirični mirni in preprosti kramljalci, nikoli patetični obliki je podal Hašek od vseh strani razsvetlje-no sliko dobe svetovne vojne. Kar so podajali veliki avtorji v svetem ogorčenju in s krvjo srčne krvi, je povedal Hašek ljubavno in sme- hljivo se z zanimanjem. Glavno mu je bilo, da pove resnico, čeprav kruto in grozno. Njegov humor ni vsiljiv niti v besedah niti v prizorih: vse se dogaja in govori brez ople- vanja in pretiravanja. Redko se zakrohotaš, a vedno se smejaš in prihranjuješ: »Da, prav tako je bilo 1.1914 in do osvobodjenja!«

»Razgled«. Izšla je velikonočna (9.) številka »Razgleda«, slovenske družabne revije. Številka je v glavnem posvečena naši drami, poleg tega prinaša spomine na Betetto in razno drugo aktualno gradi-vo iz domačega in tujega življenja. Revijo izpopolnjujejo lepi in uspešni pesniški do-mačih krajev, del in prireditev, zanimiv pa je tudi belestistični del revije, kjer so s svojimi prispevki sodelovali Tone Justin, Bratko Kreft, Pavel Rasberger, dr. Roman Tominec, Ciril Debevec in dr. »Razgled« je naša edina družabna revija in zato ga vsa-komur toplo priporočamo. Naroča se: Ljub-ljana, Selenburgova ulica 7/II in stane celoletno Din 80.—, Izhaja vsak mesec.

»Svijet«. Zagrebški »Svijet« je ena vodilnih družabnih revij in je radi svoje pestre in bogate vsebine izredno priljubljena po vseh krajih naše države. Izredno lepa in zanimiva je bila zlasti zadnja velikonočna številka »Svijet« prinaša v sliki in opisu razne aktualne do-godke iz vseh krajev sveta, posebno pažnjo pa posveča domačim dogodkom. »Svijet« izhaja vsako soboto in se naroča v Zagrebu, Margaretska ulica. Mesečna naročnina znaša 20 Din

Med deco.

— Ti torej začneš letos hoditi v šolo?

— Da.

— Ali se boš učil čitati?

— Ne.

— Računati?

— Ne.

— Kaj pa boš počel v šoli?

— Čakal bom, da se konča, in da se vrnem hitro domov.

Danes ogromna senzacija!

Umetno spočetje doseženo!

— Triumi medicinske vede! —

Danes velefilm po slovitim istoimen-skem romanu H. H. EWERSA

ALRAUNA

Čudežno spočeta deklica — očeta in matere, ki se nista nikdar poznala, nikdar videla!

Spočetje v laboratoriju. Odgoja v penzjonatu. Pri potujočem cirkusu. V kletki z levi. Predstava v cirkusu. V igralnici. Sreča, blagostanje in smrt.

Premijera danes ob 4., 46., 48., 9. uri. Predstave jutri v nedeljo ob: 3, pol 5, 6, pol 8 in 9 uri.

Telef. 2124 ELITNI KINO MATICA.

Originalne potrebščine za Opalograph.

Preservat in Fixat in druge potrebščine. Originalne barve in matrice za Gestetner Cyklostil.

Lud. Baraga Ljubljana Selenburgova 6

Ljubljana Selenburgova 6

Od dobrih šivalnih strojev - KOLESA

znamke GRITZNER in Adler

za dom, obrt in industrijo — Istotam švicarski

pletilni STROJ DUBIED

Samo pri JOSIP PETELINCU

Tudi na obroke.

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

Pouk v vozenju brozplačen

Cene nizke

15 letna garancija

ZA DESERT

IMATE VELIKO IZBIRO NAJFINEJŠEGA PECIVA, VSEH VRST BONBOV TER ČOKOLADNIH IZDELKOV V

KONDITORIJ VOLTSMANN
LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA

Nakup zlata, srebra, platina, bakra, medenine, cinka itd. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana VII. 48/T

Snažna sobica s posebnim vhomom se odda takoj stalnemu gospodu. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 635

Opremljeno sobo čisto, razčno in z električno razsvetljavo, 15 min od glavne pošte, oddam s 15. aprilom solidnemu gospodu. Mesečno Din 300 s zajetkom. Ponudbe na upravo lista pod »Mir« nov/693.

Stanovanje ene sobe s kuhinjo išče mirna stranka v novi ali stari hiši. Ponudbe na upravo lista pod »April/699.

Natakarica s večletno prakso, zmožna slov. in nemškega jezika, išče službo v večji restavraciji na Bledu. Nastopi lahko 1. maja. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Bled/714.

Meblovano sobo čisto, razčno in z električno razsvetljavo, oddam, tudi s celo opremo, za mesec apr. maj in jun. na Bledu. Ponudbe na upravo lista pod »Le-tovišče/712.

Naifinejše čajno maslo dobavlja po Din 33.— na kg p. povzeto od 4 kg (sopri) — Fran Kolarič, Apač pri Gorah Radgona. 26/T

FINO PECIVO

KAVO, ČAJ, MLEKO, IZVRSTNE

TORTE IN SPOLEH NAJBOLEŠE

SVEŽE SLAŠČICE DOBITE V

SLAŠČIČARNI J. ERŽEN

LJUBLJANA
KONGRESNI TRG

Lily Damita!

Lily Damita!

Danes premijera filma nenačrtno lepote!

VELIKA PUSTOLOVKA

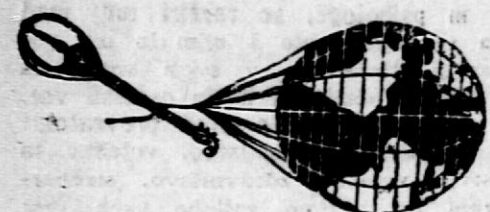
Drama iz modernega velomestnega življenja. — V glavni vlogi dražestna

Lily Damita

Krasne slike Londona in Pariza! — Zanimiva, napeta vsebina. Predstave danes ob 4, pol 6, pol 8 in 9. uri. Predstave jutri v nedeljo ob: pol 11, 3, pol 5, 6, pol 8 in 9. uri.

KINO IDEAL

Velika pustolovka

Izdelovanje tamburic!

Založba partitur!

Zahtevajte cenovnike!

P. Bogdanov & Co., Sisak

Zelo znižane cene!

Dvokolesa novi modeli 1928, motorji, otroški vozički, najnovejši kivalni stroji in pnevmatika Michelin. Posebni oddelek za popolno popravilo, emajliranje in ponikanje dvokoles in otroških vozičkov, kivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. Ilustrovani ceniki franco.

«TRIBUNA» F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Jugoslovenski muzej!!

Slike, obleke, orožja, dokumenti itd. Po vsaki ceni razprodaja tudi na obroke, Beograd, Sremska 6 — Najbolje si je ogledati osebno

Telefon 379 **Ivan Zakotnik** telefon 379

mestni tesarski mojster,

LJUBLJANA, Dunajska cesta 46

Vsakovrstna tesarska dela, moderne izmene stavbe, ostrije za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike. — Stroji razna tla, stopnice, ledenice paviljona, verande, lesene ograje itd. — Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov. PARNI ZAGA. 16/B TOVARNA FURNIRJA

Spominjajte se Tabora!

Firmo za zastopstvo

s prodajalnimi lokalom — išče jako sposob. na firma za

jekleno pohištvo

Odgovori pod: «Auf eigene Rechnung 6867» na Rudolf Mosse, a. d., Zagreb, Zrinjski trg 20.

Prvovrstnega zastopnika

za

gradbene stroje

išče za Slovenijo svetovna firma. Treba je dobrih stikov s stavbnimi mojstri in podjetniki. Odgovori pod: «Betonmischmaschinen 6897» na: Jugomosse A. G. Zagreb, Zrinjski trg 20.

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

Zajamčeno čistovolnene moške in damske blagove — zadnjih novosti —

— pomladno in letno sezijo —

razpošilja najbolj renomirana zaloga tvornice sukna

SIEGEL-IMHOF, — BRNO

Palackého tř. 12, Češkoslovaška

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene.

Najsolidnejša izvršitev vseh naročil.

Na zahtevo vzorci zastoj in poštnine prosto

Naš

pomladanski katalog

je prišel iz tiska ter ga na cenj. zahtevo pošljemo vsakemu brezplačno in poština prosto.

Obsega nad 3000 slik iz:

Ženske konfekcije

Moške konfekcije

Otroške konfekcije

Ženskega, moškega in otroškega perila

Preprog in zastorjev

Kuhinjskih in hišnih potrebščin

Parfumerije

Bižuterije itd. itd.

Najhitrejša in najsolidnejša postrežba!

KASTNER I ÖHLER,

ZAGREB, broj 32.

Največja trgovska in odprema hiša v SHS.

PRIPOROČA SE

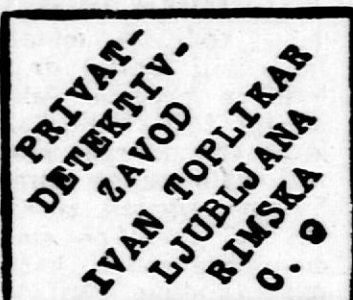
PRIPOROČA SE

KAVARNA, SLAŠČIČARNA IN PEKARNA

JAKOB ZALAZNIK

LJUBLJANA, STARI TRG.

VSAK DAN SVEŽE PECIVO TER OKUSNI ŠTRUKLJL

Parcela

700 m² je na prodaj. Vpraša se Rožna dolina, cesta V. št. 20 708

Radi selitve prodam

DVE SPALNICE, kuhinjsko in selonsko garnituro; vse malo rabljeno. — Naslov v upravi «Slov. Narodas» 724

Koncert

v soboto in nedeljo od 20. do 1. ure. — Restavracija «Pod Skalco», Ljubljana, Mestni trg št. 11. 725

Vse četrtletje

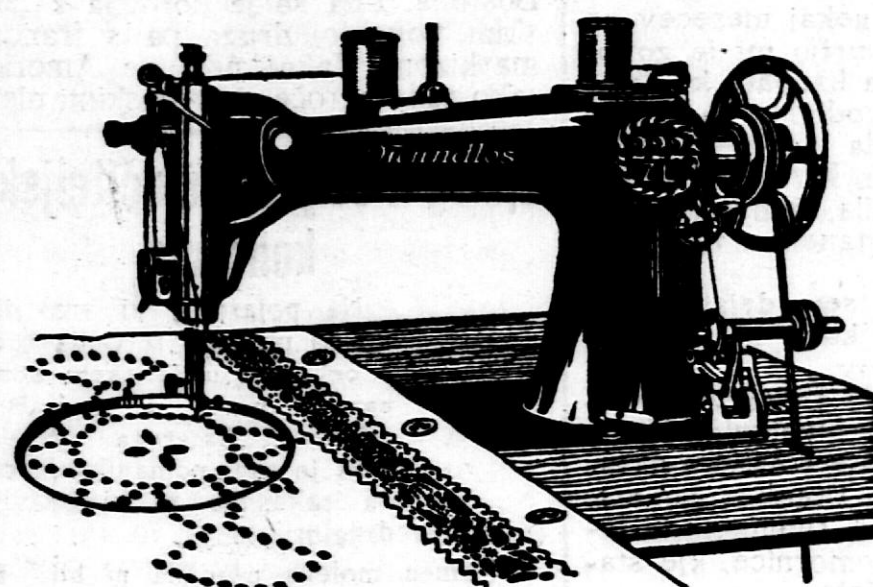
dobavimo šest izbranih tu in tujih revij za ceno 80.— dinarjev. — Bralni trošek Ljubljana, Selenburgova ulica 7/II Telefon 2937 33/7

Trgovski pomočnik

vojaščin prost, izurjen v špecerijijski trgovini, želi premeniti sedanje mesto event. gre tudi za skladiščnika ali poslovođa. Ponudbe na upravo lista pod «Dober prodajalec»/697.

Šivilja

izurjena tudi za boljša dela, išče stalno službo. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo lista pod «Poštena in pridna»/694.

NOVOST!

Cenjene dame, ogledajte si pred nakupom zalogo ravnokar došlih krasnih brzošivalnih strojev, naj-novejše iznajdbe moderne tehnike. Na vsak stroj popolnoma enostavno šivate vsakovrstno blago, gašitke in čipke s cikcak šivom, vežete najmodernejše in luknjičaste vezene gume in gumbice. — Pouk v vezenju brezplačen! — Ceniki franco. — Prodaja tudi na obroke. — «TRIBUNA» F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta.

Prostovoljna sodna dražba

Dne 17. t. m. in nadaljne dni se bo prodajala zapuščina po umrlem gospodu Fran Xav. Casperju, obstoječa iz novega pohištva, tapetniških predmetov, raznih preprog, slik itd. Prodajalo se bo vsaki dan dopoldne od 9. do 12. in popoldne od 3. do 6. na dvorišču tovarne Derenda, Ljubljana, Emonska cesta št. 8.

SLAŠČIČARNA T. NOVOTNY

SLADKA SMETANA, SLAŠČICE, DOMAČE PECIVO VEDNO V ZALOGI DARILA ZA GOD!

PRIPOROČAMO SE ZA BIRMO!

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 9.

KLIŠEJE

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTO-TIPIJE, IZDELUJE PO PREDLOŽENIH RISBAH, PEROPISIH IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK ALI ZA FINEJŠO IZVEDBO V ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO PO NAROČILU IN V NAJKRAJŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA

TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA S O. Z. SV. PETRA NAS. 25

Orožje: Browninge pistole za streljanje psuv, samokrese, puške, zaloga lovske in ribiške potrebščin ter umetni ogeni t. d. puškarna F. K. Kaiser, Selenburgova ul. 6. Ljubljana.

Dr. Schaeferja Epilepsan

proti

epilepsiji, krčem, padavičnosti

že 15 let najbolje preizkušen.

Vsak dan prihajajo priznanja.

Natančnejša pojasnila in razpošiljava

Apoteka Sv. Stepana Mr. M. Fister, Osijek III.

Zastore, posteljna pregrinjala perilo, monograme, obleke t. dr.

veze najfinije in najcenejše

mehanično umetno vezenje

Matek & Mikeš

Ljubljana, Da Imatinova ulica 13

Entljanje, ažuriranje, predtikanje ženskih ročnih del za trgovino, šolo in dom.

Na cenejš

in najsoudnejše si napravite električno inštalacijo, ako se obrnete na

Koncesionirano elektrotehnično podjetje

Ivan Mihelčič

Ljubljana — Lepi pot št. 12 (Telefon šte. 2704)

ki izvršuje tudi vsa v njegovo stroko spadajoča dela: hisne telefone, napelave za električna zvonila, strelivo t. d.

Ni zdravja brez dobre prebave!

Ali čutite pritisk in napetost v želodcu po jedi, kiseli okus v ustih? Ali trpite na zaprtosti, omotičnosti in pomanjkanju spanja? Ali vas muči glavobol, bolečine v želodcu in dimljah? Ali imate izpuščaje, mozolje, na stali zaradi slabe prebave? — Prepričajte se tudi vi, da preizkušena zdravilna specialiteta «FIGOL»-eliksir ureja prebavo in vam vrača zdravje. «FIGOL» se dobiva po vseh lekarnah, izdeluje ga pa in razpošilja po pošti s povzetjem z navodilom vred lekarna dr. Z. SEMELIČ, Dubrovnik 2.

Izvirni zabojček s 3 steklenicami 105 Din, z 8 steklenicami 245 Din. Ena steklenica z omotom in poštino 40 — Din.

Za dom!

Za šivilje, krojače, čevljarje itd. **STOEWER šivalni stroj**

Le ta Vam poleg šivanja omili (obšiva), veze (šitke), krpa perilo in nogavice. Brez vsakega premikanja plošč in drugo je stroj v minuti pripravljen ali za vezenje in ravno tako hitro zopet za navadno šivanje. — Poleg vseh prednosti, ki jih za vzema šivalni stroj STOEWER je tudi najcenejši.

Ne zamudite ugodne prilike in ogledajte si to izrednost pri

Lud. Baraga,

Ljubljana Selenburgova 6/II.

Brezplačen pouk v vezenju, razbi aparatov itd. — Ugodni plačilni pogoji! — 15letno jamstvo.

Bolni na pljučih!

Tisoče že ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjižo o moji novi

Umetnosti prehranjevanja,

ki je že marsikoga rešila smrti. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro preneha. Nočno znojenje in kašelj prenehata, telesna teža se poveča ter po vseobčnem popopnjenju skrajša bolezen.

Resni moške

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim preje pričnete z mojim načinom prehranjevanja, tem boljše.

Popolnoma zastonj

dobite mojo knjižo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker bo moj založnik v celem razposlal samo 10.000 izvodov zastonj

zato pišite takoj, da boste tudi vi sprejeti v krog onih srečnih, ki bodo dobili to znamenito knjižo. Pišite na naslov:

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln, Ringbahnstr. 24. Abt. 15.